

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra finančního práva a národního hospodářství

Bakalářská práce

INSOLVENČNÍ ŘÍZENÍ - Daňové povinnosti v insolvenčním řízení
z pohledu správního úřadu, který nedoplatky vybírá a vymáhá

Vypracoval: Tomáš Kříž

Vedoucí práce: JUDr. Zdeněk Vlček

Praha, 2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tomáš Kříž**
Osobní číslo: **R11B0062P**
Studijní program: **B6804 Právní specializace**
Studijní obor: **Veřejná správa**
Název tématu: **Insolvenční řízení - Daňové povinnosti v insolvenčním řízení z pohledu správního úřadu, který nedoplatky vybírá a vymáhá**
Zadávací katedra: **Katedra finančního práva a národního hospodářství**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod do problematiky insolvenčního řízení
2. Předmět, cíle, způsoby a zásady insolvenčního řízení
3. Negativní vymezení insolvenčního zákona a použití občanského soudního řádu
4. Insolvenční soud, insolvenční rejstřík a insolvenční správce
5. Zahájení insolvenčního řízení
6. Způsoby řešení insolvenčního řízení
7. Daňové povinnosti v insolvenčním řízení
8. Postup celního úřadu v insolvenčním řízení, přihláška, postup po rozhodnutí o úpadku
9. Závěr

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **30**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. Zdeněk Vlček

Katedra finančního práva a národního hospodářství

Datum zadání bakalářské práce: **11. ledna 2012**

Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2013**

Doc. JUDr. Haná Pauly, CSc.
děkan

V Plzni dne 12. září 2012

JUDr. Petra Jankovská, Ph.D.
vedoucí katedry

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Insolvenční řízení - Daňové povinnosti v insolvenčním řízení z pohledu správního úřadu, který nedoplatky vybírá a vymáhá, zpracoval samostatně a použil pouze zdrojů, které cituji a uvádím v seznamu použité literatury.

V Praze dne 26. 10. 2012

Tomáš Kříž

Děkuji panu JUDr. Zdeňku Vlčkovi za velmi užitečnou a vstřícnou pomoc, kterou mi poskytl při zpracování mé bakalářské práce.

Obsah:

1. Úvod.....	8
2. Úvod do problematiky insolvenčního řízení.....	10
2.1 Historie vývoje řešení úpadku.....	10
2.2 Současná právní úprava řešení úpadku.....	11
3. Předmět, cíle, způsoby a zásady insolvenčního řízení.....	12
4. Negativní vymezení insolvenčního zákona	
a použití občanského soudního řádu.....	14
4.1 Negativní vymezení insolvenčního zákona.....	14
4.2 Použití občanského soudního řádu.....	14
5. Insolvenční soud, insolvenční rejstřík a insolvenční správce.....	15
5.1 Insolvenční soud.....	15
5.2 Insolvenční rejstřík.....	15
5.3 Insolvenční správce.....	16
6. Zahájení insolvenčního řízení.....	18
6.1 Odpovědnost dlužníka za škodu	
při povinnosti podat insolvenční návrh.....	18
6.2 Insolvenční návrh.....	20
6.3 Účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení.....	21
6.4. Uplatnění pohledávek přihláškou.....	22
6.5 Započtení.....	23
6.6 Doručování v insolvenčním řízení.....	24
7. Způsoby řešení insolvenčního řízení.....	26
7.1 Konkurz.....	26
7.2 Reorganizace.....	35
7.3 Oddlužení.....	41
7.4 Moratorium.....	46
8. Daňové povinnosti v insolvenčním řízení.....	49

8.1 Daňové pohledávky za majetkovou podstatou a přeplatek.....	53
9. Postup celního úřadu v insolvenčním řízení, přihláška, postup po rozhodnutí o úpadku.....	54
9.1 Postup celního úřadu po zahájení insolvenčního řízení.....	54
9.2 Pohledávky, které se uplatňují přihláškou.....	54
9.3 Pokuty.....	57
9.4 Zálohy platebních povinností.....	58
9.5 Poplatky v rámci dělené správy.....	59
9.6 Změna výše přihlášené pohledávky.	61
9.7 Snížení výše přihlášené pohledávky.....	61
9.8 Pohledávky, které se nepřihlašují do insolvenčního řízení.....	61
9.9 Úroky z prodlení.....	62
9.10 Zajištěné pohledávky.....	63
9.11 Daňové pohledávky za majetkovou podstatou.....	64
9.12 Doručování písemností při správě daní příjemcům v úpadku.....	64
9.13 Započtení pohledávek dlužníka v insolvenci podle daňového řádu.....	65
9.14 Ukončení insolvenčního řízení.....	67
9.15 Možnost provedení exekuce po ukončení insolvenčního řízení.....	67
9.16 Shrnutí.....	69
9.17 Vývoj insolvenčního řízení.....	71
10. Závěr.....	73
11. Resumé.....	75
12. Použitá literatura.....	76
13. Zdroje informací.....	76
14. Přílohy.....	77

1. Úvod

Dne 1. 1. 2008 nabyl účinnosti zákon č. 182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „insolvenční zákon“). Řešení úpadku dlužníka si zasloužilo nově zpracovat problematiku úpadkového práva v co nejširším záběru problematiky.

Problematika řešení dlužníkovy úpadku byla do účinnosti insolvenčního zákona řešena Zákonem o konkurzu a vyrovnaní. Nová úprava insolvenčního zákona není pojata jako úprava původního zákona, ale je úpravou ucelenou a komplexní. Místo původního řízení konkurzního a vyrovnávacího obsaženého v Zákoně o konkurzu a vyrovnaní jako dvou samostatných řízení, je v insolvenčním zákoně řízení pojato jednotně a zavádí pojem insolvenční řízení, jako soudní řízení, jehož předmětem je dlužníkuv úpadek, nebo hrozící úpadek a způsob jeho řešení. Insolvenční řízení se dělí do několika částí. Tomuto dělení systematicky odpovídá i členění insolvenčního zákona.

Řešení dlužníkovy úpadku zvláštním soudním řízením u specializovaného soudu v jednotném řízení je odrazem předpisů mezinárodních, evropských, ale i ústavních, kde je vymezeno právo na spravedlivý proces a jeho náležitosti. Cílem zvláštní právní úpravy řešení úpadku je vyloučit preference věřitelů, které nejsou věcně odůvodněny. Účelem insolvenčního řízení není řešení dvoustranných sporů při vymáhání pohledávek.

Insolvenční řízení prochází od svého zavedení rychlým vývojem. Insolvenční zákon byl již šestnáctkrát novelizován. Je to řízení mladé, ale vzhledem k vývoji společnosti, sociálním a ekonomickým problémům se stále zvyšuje počet řízení, u kterých bylo rozhodnuto o některých formách úpadku. Nárůstu řízení si všímají i sdělovací prostředky.

Téma bakalářské práce „Daňové povinnosti v insolvenčním řízení z pohledu správního úřadu, který nedoplatky vybírá a vymáhá“ jsem si vybral s ohledem na své pracovní zkušenosti na finančních a celních úřadech. V současné době pracuji na Generálním ředitelství cel a zabývám se metodikou výběru a vymáhání daňových nedoplatků. Problematika řešení dlužníkovy úpadku provází správní úřady od jejich vzniku. S problematikou řešení úpadku jsem se na začátku své praxe potkával velmi okrajově. Případů likvidací a konkurzů nebylo takové množství. V dnešní době není insolvenční řízení okrajovou záležitostí činnosti správního úřadu, ale je každodenní

realitou. Znalost postupů v rámci uplatnění pohledávky při insolvenčním řízení je zcela nezbytná. Dodržování zákonného postupu je více než nutností. Nesprávné uplatnění pohledávky v insolvenčním řízení může vést i k sankcím. Správné uplatnění pohledávky v insolvenčním řízení a v řízeních o úpadku se v konečném důsledku promítne v objemu vybraných finančních prostředků a sníží administrativu správního úřadu.

Svou prací bych rád přiblížil problematiku insolvenčního řízení na činnosti správního úřadu, který vybírá a vymáhá nedoplatky podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“). Pro zaměření své bakalářské práce jsem si vybral jako správní úřad, vzhledem k rozsahu oprávnění a šíři vybíraných daní, poplatků a pokut, celní úřad. Celní úřad postupuje při správě daní podle nařízení Evropské unie, daňových zákonů, poplatkových zákonů a dalších zákonů, kterými jsou ukládány pokuty a další platební povinnosti. Správa daní prováděná finančním úřadem není prováděna v takové rozsahu a nebylo by tak možné popsat problematiku aplikace insolvenčního zákona na celou šíři evidovaných a vymáhaných nedoplatků. Rád bych vysvětlil, které pohledávky lze přihlásit a jakým způsobem, které jsou vyloučené z uspokojení a jaké je postavení pohledávek před a za majetkovou podstatou. V některých kapitolách jsem vyjádřil svůj názor na danou problematiku a otevřel tak prostor pro případnou diskuzi.

Práci jsem rozdělil do několika kapitol, přičemž se stručně zabývám vývojem insolvenčního řízení, výběru správního úřadu a jeho činností a současnou právní úpravou. Následující kapitoly pak věnuji jednotlivým příkladům postupu správního úřadu v průběhu insolvenčního řízení až do jeho ukončení. Zajímavou problematikou je také možnost provedení výkonu rozhodnutí či exekuce a to jak v průběhu insolvenčního řízení tak po jeho skončení.

Závěr jsem věnoval sporným oblastem vzniklým v průběhu insolvenčního řízení, které pravděpodobně vyřeší judikatura soudů popř. novely insolvenčního zákona.

2. Úvod do problematiky insolvenčního řízení

2.1 Historie vývoje řešení úpadku

Právní úprava řešení úpadku má v našem právním řádě dlouhodobou tradici. „Začíná Josefínským konkursním řádem z roku 1781 a pokračuje přes konkursní řád z roku 1868 (č. 1/1869 ř. z.), přes nařízení z roku 1914 (č. 337/1914 ř. z.) a přes řády konkursní, vyrovnávací a odpůrcí z roku 1931 (zákon č. 64/1931 Sb.). Tento vývoj byl přerušen v roce 1951 tím, že občanský soudní řád (zákon č. 142/1950 Sb.) zrušil zákon z roku 1931, aniž by jej nahradil odpovídající úpravou.“¹

Insolvenční právo je obnoveno až zákonem č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále jen „zákon o konkursu a vyrovnání“), který reaguje na legislativní překážky bránících rozvoji tržního hospodářství. Tvůrci zákona se inspirovali zákonem z roku 1931 a zasadili jej do jiného právního prostředí. Uplatňováním zákona o konkursu a vyrovnání v praxi se postupně začali projevovat jeho nedostatky v důsledku postupujícího hospodářského vývoje. Zákonodárce při tvorbě zákona o konkurzu a vyrovnání vycházel z toho, že typickým úpadcem bude malý podnikatel s omezeným počtem věřitelů. Tyto věřitele by bylo možno uspokojit zpeněžením úpadcova majetku v rámci konkursního řízení, kterého by se mohli přímo účastnit. Dopady konkursních řízení u drobných podnikatelů nemohli mít žádný makroekonomický důsledek.

Velké problémy s uplatněním zákona o konkursu a vyrovnání nastali v situaci, kdy se typickým úpadcem stává střední podnikatel a úpadky postihují i velké obchodní společnosti. Počty věřitelů výrazně narůstají. Řízení o úpadku se mohou věřitelé účastnit jen zprostředkovaně prostřednictvím tzv. věřitelských orgánů, které jsou u takovýchto řízení nezbytností. Prodej majetku úpadce začíná být krajně neefektivní. Značně narůstá počet úpadků. Konkursní řízení se nepřiměřeně protahují a dlužníci jsou dlouhodobě zatěžováni neuspokojenými pohledávkami.

U právní úpravy dané zákonem o konkursu a vyrovnání převažovala u řešení úpadku likvidační forma před formou sanační.² Novelizace zákona se ukázala jako nepostačující (zákon o konkurzu a vyrovnání byl novelizován dvacet jedenkrát) a proto bylo rozhodnuto o vypracování zcela nového zákona o řešení úpadku.

---

¹ Systém ASPI stav k 28. 12. 2011 Důvodová zpráva k návrhu zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) (1. část) - Obecná část, písmeno a) zhodnocení platného právního stavu, odst. II

² Systém ASPI stav k 28. 12. 2011 Důvodová zpráva k návrhu zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) (1. část) - Obecná část, písmeno a)

2.2 Současná právní úprava řešení úpadku

Současná právní úprava řešení úpadku v České republice je řešena insolvenčním zákonem, který je účinný od 1.1. 2008.

Insolvenční zákon zavádí jednotné insolvenční řízení, které je rozděleno do dvou fází. V první fázi insolvenčního řízení se zjišťuje, zda je dlužník v úpadku a jaké jsou možnosti řešení. Druhá fáze insolvenčního řízení začíná vydáním rozhodnutí o úpadku, ve které je následně zvolen postup pro řešení dlužníkovy úpadku.

Systematika insolvenčního zákona odpovídá procesnímu pojetí. Zákon se člení na 3 části. První část je nazvaná „Obecná část“, obsahuje úpravu jednotné fáze řízení od podání návrhu na zahájení řízení. Rozhodnutí soudu o podaném návrhu a instituty společné všem způsobům řešení dlužníkovy úpadku. Druhá část je nazvaná „Způsoby řešení úpadku“, ve které jsou obsaženy jednotlivé formy řešení dlužníkovy úpadku. Třetí část je nazvána „Společná ustanovení“, ve které jsou upraveny některé zvláštní otázky, které jsou zásadně společné všem způsobům řešení úpadku.³ Insolvenční zákon používá a zavádí řadu nových pojmů. Na prvním místě zejména pojem „insolvenční soudní řízení“, „insolvenční soud“ a „insolvenční návrh“.

---

³ Systém ASPI stav k 28. 12. 2011 Důvodová zpráva k návrhu zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) (1. část) - Obecná část, písmeno a), část V.

3. Předmět, cíle, způsoby a zásady insolvenčního řízení

Předmětem zákonné úpravy insolvenčního řízení je řešení úpadku a hrozícího úpadku dlužníka soudním řízením, některým ze stanovených způsobů tak, aby řízení vyústilo v maximálně možné a zásadně poměrné uspokojení dlužníkových věřitelů, a možnosti oddlužení dlužníka od závazků, které nebyly plně uspokojeny v průběhu insolvenčního řízení.

„Cíle insolvenčního řízení:

- a) *Uspořádání majetkových vztahů dlužníka a jeho věřitelů tak, aby došlo k co nejrychlejšímu a zásadně poměrnému uspokojení věřitelů,*
- b) *oddlužení dlužníka.*⁴

Úpadek dlužníka nastává, jestliže má více věřitelů a peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a tyto závazky není schopen plnit. Hovoříme zde tak o platební neschopnosti dlužníka.

Neschopnost dostát plnění svých závazků nastává, jestliže dlužník zastavil platby podstatné části svých závazků, nebo je neplní po dobu delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti, nebo není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžních pohledávek vůči dlužníku výkonem rozhodnutí nebo exekucí, nebo nesplnil povinnost předložit seznamy majetku včetně pohledávek uložených insolvenčním soudem.

Platební neschopnost definující úpadek je uveden v § 3 odst. 1 insolvenčního zákona, který je svou strukturou definován do třech základních znaků, které musí nastat společně. Prvním znakem je počet dlužníkových věřitelů, kteří musí být minimálně dva. Druhý faktor je časový tzn., že délka platební neschopnosti je dána zcela konkrétní časovou lhůtou. Třetí faktor přenáší na dlužníka (formou vyvratitelnou právní domněnky) břemeno tvrzení a břemeno důkazní co do jeho schopnosti plnit své závazky vůči věřitelům.

Úpadek formou předlužení je omezen na fyzické osoby – podnikatele a na právnické osoby. O předlužení jde tehdy, má-li dlužník více věřitelů a souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku. Jedná se tedy o osoby, které mají povinnost vést účetnictví.

Hrozící úpadek nastává tehdy, je-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodný předpoklad, že dlužník nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků.

---

⁴ Insolvenční zákon z pohledu věřitele, prezentace z 5. 5. 2008, Mgr. Lukáš Pachl, Ipach@kos.brn.justice.cz

Způsoby řešení úpadku

Likvidační forma:

- a) Konkurs a nepatrný konkurs

Sanační formy:

- b) Reorganizace: - standardní
- zkrácená
- c) Oddlužení: - splátkovým kalendářem
- prodejem majetku

Zvláštní formy:

- d) Úpadek finančních institucí (banky, spořitelní a úvěrní družstva apod.)
- e) Moratorium: - před zahájením insolvenčního řízení (§ 125 IZ)
- po zahájení insolvenčního řízení

Zásady insolvenčního řízení

a) insolvenční řízení musí být vedeno tak, aby žádný z účastníků nebyl nespravedlivě poškozen nebo nedovoleně zvýhodněn a aby se dosáhlo rychlého, hospodárného a co nejvyššího uspokojení věřitelů;

b) věřitelé, kteří mají podle tohoto zákona zásadně stejné nebo obdobné postavení, mají v insolvenčním řízení rovné možnosti;

c) nestanoví-li tento zákon jinak, nelze práva věřitele nabytá v dobré víře před zahájením insolvenčního řízení omezit rozhodnutím insolvenčního soudu ani postupem insolvenčního správce;

d) věřitelé jsou povinni zdržet se jednání, směřujícího k uspokojení jejich pohledávek mimo insolvenční řízení, ledaže to dovoluje zákon.⁵

---

⁵ §5 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

4. Negativní vymezení působnosti insolvenčního zákona a použití občanského soudního řádu

4.1. Negativní vymezení působnosti insolvenčního zákona

Výjimky z působnosti insolvenčního zákona (negativní působnost insolvenčního zákona) nám vymezují, na které osoby se insolvenční zákon nevztahuje - nelze jej použít. Jedná se o stát, územní samosprávný celek, Českou národní banku, Všeobecnou zdravotní pojišťovnu, Fond pojištění vkladů, Garanční fond obchodníků s cennými papíry, veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení, zřízené podle zvláštního zákona, veřejné vysoké školy, nebo právnické osoby, jestliže stát nebo vyšší územně samosprávný celek před zahájením insolvenčního řízení převzal všechny její dluhy nebo se za ně zaručil.

Pokud jde o finanční instituce a další subjekty, nelze na ně insolvenční zákon použít po dobu, kdy jsou nositeli licence, nebo povolení podle zvláštních právních předpisů, upravujících jejich činnost.

Insolvenční zákon nelze použít na zdravotní pojišťovnu zřízenou podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 280/1992 Sb., o resortních, odborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů) po dobu, kdy je nositelem povolení k provádění veřejného zdravotního pojištění.

Politické strany a hnutí jsou před insolvenčním zákonem chráněny v době vyhlášení voleb podle zvláštních právních předpisů.⁶

4.2. Použití občanského soudního řádu

Insolvenční zákon je procesním předpisem, který upravuje řízení o úpadku a je zvláštním druhem občansko-soudního řízení. Pro insolvenční řízení a pro incidenční spory se použije přiměřeně občanského soudního řádu, nestanoví-li insolvenční zákon jinak nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení.

Pro určení věcné a místní příslušnosti soudu, který rozhoduje v insolvenčním řízení a v incidenčních sporech, platí ustanovení zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů.⁷

---

⁶ § 6 zákona č. 182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁷ § 7 zákona č. 182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

5. Insolvenční soud, insolvenční rejstřík a insolvenční správce

5.1 Insolvenční soud

Insolvenčním soudem je nazván soud, před kterým probíhá insolvenční řízení. Tímto soudem bude krajský soud, jako soud prvního stupně. Jedná se o tradiční soud, který řeší především obchodní spory.⁸ Soud má v insolvenčním řízení dvojí funkci: vydává rozhodnutí a provádí jednání, a druhá funkce je činnost dohlédací, tzn., že v průběhu insolvenčního řízení zajišťuje dozor nad činností ostatních subjektů.

5.2 Insolvenční rejstřík

Insolvenční rejstřík je zcela novým pojmem a je zřízen přímo insolvenčním zákonem⁹. Jedná se o informační systém veřejné správy, jehož správcem je Ministerstvo spravedlnosti ČR. V plné míře se u insolvenčního řízení projevila elektronizace státní správy. Insolvenční rejstřík je definován jako informační systém obsahující údaje podle insolvenčního zákona v elektronické podobě, který nalezneme na internetové adrese www.justice.cz v odkazu ISIR.

Insolvenční soud provede zápis do seznamu dlužníků a tím nastanou účinky, které jsou spojené se zahájením insolvenčního řízení. Tento zápis se však provede nejpozději do sedmi dnů.¹⁰ Insolvenční spis se člení do jednotlivých oddílů, které tvoří jednotlivé dokumenty, týkající se celého průběhu insolvenčního řízení.

Písemnosti a informace v insolvenčním rejstříku insolvenční soud zveřejňuje chronologicky s uvedením okamžiku vložení. Podání došlá insolvenčnímu soudu v elektronické podobě a písemnosti pořizované insolvenčním soudem se do insolvenčního rejstříku vkládají pomocí elektronického přenosu dat. Ostatní písemnosti a podání se vkládají přenesením jejich obrazové podoby do insolvenčního rejstříku.¹¹

Insolvenční rejstřík je veřejně přístupný, s výjimkou údajů, o kterých tak stanoví insolvenční zákon (písemnosti podléhající utajení). Každý má právo

---

⁸ § 2 písmeno b) zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; Jolana Maršíková a kol., Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy. Praha: Leges 2011, 29 s

⁹ § 419 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹⁰ § 420 odst. 4 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹¹ Jolana Maršíková a kol., Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy. Praha: Leges 2011, 692-693 s; § 421 insolvenčního zákona

do insolvenčního rejstříku nahlížet a pořizovat si z něj kopie a výpisy. Soudce insolvenčního soudu má přístup ke všem údajům vedeným v insolvenčním rejstříku.

5.3 Insolvenční správce

Pojem insolvenční správce je pojmem obecným. Právní úprava postavení insolvenčních správců je daná insolvenčním zákonem a zákonem č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích.

Insolvenční správce se ustanovuje ze seznamu insolvenčních správců, který vede Ministerstvo spravedlnosti ČR. Předseda insolvenčního soudu určuje ze seznamu insolvenčních správců konkrétní osobu, kterou insolvenční soud ustanoví do funkce insolvenčního správce.¹² Insolvenční soud vydá ve věci jmenování insolvenčního správce usnesení soudu, proti kterému je přípustné odvolání.¹³ Insolvenční zákon upravuje i institut předběžného správce,¹⁴ který má být ustaven nejpozději v rozhodnutí o úpadku. Tento správce vykonává činnosti stanovené insolvenčním zákonem a úkoly uložené insolvenčním soudem.

Insolvenční zákon stanovuje povinnosti insolvenčního správce, aby před vlastní zájmy i před zájmy jiných osob, upřednostnil společný zájem věřitelů.¹⁵ Při výkonu své funkce postupuje insolvenční správce s odbornou péčí, je povinen vyvinout veškeré úsilí, aby věřitelé byli uspokojeni, v co nejvyšší míře.

Insolvenční zákon upravuje odpovědnost insolvenčního správce za škodu nebo jinou újmu.¹⁶ Insolvenční správce odpovídá za škodu nebo jinou újmu, kterou dlužníku, věřitelům nebo třetím osobám způsobil tím, že při výkonu své funkce porušil povinnosti uložené mu zákonem nebo soudem a nepostupoval s odbornou péčí. Odpovědnost insolvenčního správce vůči věřiteli vzniká i tím, že pohledávka za majetkovou podstatou není uspokojena na základě právního úkonu insolvenčního správce.

Insolvenční zákon stanovuje zvláštní promlčecí lhůtu pro uplatnění práva z odpovědnosti za škodu insolvenčního správce. Právo na náhradu škody nebo jiné

---

¹² § 25 odst.1 a § 136 odst.2 písm. b) zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹³ § 26 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹⁴ § 27 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹⁵ § 36 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹⁶ § 37 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

újmý se promlčí do dvou let poté, kdy se poškozený dozvěděl o výši škody a odpovědnosti insolvenčního správce, nejpozději však do tří let, a jde-li o škodu způsobenou trestným činem do deseti let od skončení insolvenčního řízení.

6. Zahájení insolvenčního řízení

Insolvenční řízení lze zahájit pouze na základě insolvenčního návrhu,¹⁷ který je oprávněn podat buď sám dlužník, nebo jeho věřitel. Zatímco dlužník může návrh podat jak pro úpadek, tak i proto, že mu úpadek teprve hrozí, jeho věřitel může podat insolvenční návrh pouze tehdy, pokud se dlužník nachází ve stavu úpadku.¹⁸ Věřitel není aktivně legitimován k podání insolvenčního návrhu pro pouhý hrozící úpadek dlužníka.¹⁹

Zahájit insolvenční řízení bez návrhu (tj. z moci úřední na základě vlastních poznatků nebo na podnět soudů, orgánů státní správy a samosprávy, fyzických nebo právnických osob apod.) nelze.²⁰

6.1 Odpovědnost dlužníka za škodu při povinnosti podat insolvenční návrh

Dlužníkovi je na rozdíl od věřitele v insolvenčním zákoně stanovena povinnost podat insolvenční návrh²¹ a pokud tuto svou povinnost dlužník nesplní, může se jeho věřitel domáhat náhrady škody nebo jiné újmy, kterou mu dlužník způsobil tím, že tuto svou povinnost nesplnil. Tuto odpovědnost nese rovněž osoba, které insolvenční zákon ukládá povinnost podat jménem dlužníka insolvenční návrh (např. zákonný zástupce, likvidátor, statutární orgán).

Škodu nebo jinou újmu, která věřiteli vznikla porušením povinnosti dlužníka řádně a včas podat insolvenční návrh, představuje rozdíl mezi v insolvenčním řízení zjištěnou výší přihlášené pohledávky věřitele a částkou, kterou věřitel v průběhu insolvenčního řízení na uspokojení své zjištěné pohledávky obdržel. Škodu tedy nepředstavuje rozdíl mezi uspokojením pohledávky, které by věřitel obdržel, pokud by insolvenční návrh byl dlužníkem řádně a včas podán a částkou, kterou skutečně obdržel v zahájeném insolvenčním řízení, ale reálný rozdíl mezi výší zjištěné

¹⁷ § 97 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; Kotoučová, J a kol. Zákon o úpadku a způsobech jejího řešení (insolvenční zákon). Komentář. 1. Vydání Praha : C.H.Beck, 2010, 193 s

¹⁸ RICHTER, T. Insolvenční právo. 1. vyd. Praha : ASPI, Wolters Kluwer, 2008, 124-126 s.

¹⁹ Systém ASPI-stav k 28.12.2011 do částky 153/2011 Sb. A 57/2011 Sb.m.s., komentáře Průvodce věřitele insolvenčního řízení, 2 s ; RICHTER, T. Insolvenční právo. 1. vyd. Praha : ASPI, Wolters Kluwer, 2008, 196-205 s.

²⁰ Jolana Maršíková a kol., Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy. Praha: Leges 2011, 147-148 s; § 97 insolvenčního zákona

²¹ § 98 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; RICHTER, T. Insolvenční právo. 1. vyd. Praha : ASPI, Wolters Kluwer, 2008, 205-207 s., Prvním dovolacím rozsudkem k § 3 odst. 2 ZKV je rozsudek NS sp. Zn. 29 Odo 1220/2005 ze dne 27. září, v němž NS rozšířil mezi způsobem stanovení výše škody, za níž management odpovídá věřiteli, jenž společností poskytl úvěr před úpadkem, a věřitel, jenž poskytl úvěr až v době, kdy společnost již byla v úpadku (a kdy management již byl v prodlení se svou povinností podat návrh na konkurs). V druhém případě dospěl NS k závěru, který v principu odpovídá právní úpravě podle nového § 99 odst. 2 insolvenčního zákona.

pohledávky a částkou, kterou věřitel v insolvenčním řízení obdržel. Tato skutečnost v budoucnu bude dlužníky mnohem více motivovat k tomu, aby insolvenční návrh na svou osobu podali skutečně tehdy, kdy nastane stav úpadku a ne až tehdy, kdy nemá jiného zbylí, protože mu hrozí, že insolvenční návrh bude podán některým z jeho věřitelů, což je však většinou až v okamžiku, kdy toto řízení již nemá pro věřitele dlužníka valný význam, protože majetek dlužníka v tu chvíli již nepostačuje k nějakému výraznějšímu uspokojení jeho věřitelů.

Věřitel, který se domnívá, že mu porušením povinnosti dlužníka podat insolvenční návrh mohla vzniknout nebo vznikla škoda nebo jiná újma, podá k insolvenčnímu soudu návrh na nařízení předběžného opatření. Aby mohl věřitel dlužníka podat k insolvenčnímu soudu tento návrh na předběžné opatření musí nejdříve svou pohledávku v insolvenčním řízení přihlásit, teprve pak se stane aktivně legitimovaným k podání návrhu na takové předběžné opatření. Není tedy možné se tímto způsobem náhrady škody nebo jiné újmy domáhat ještě před zahájením insolvenčního řízení. Je-li insolvenčnímu soudu zřejmé, že věřiteli skutečně škoda nebo jiná újma vznikla, vydá předběžné opatření, kterým osobě, která měla povinnost podat insolvenční návrh uloží, aby na náhradu vzniklé škody nebo jiné újmy složila do úschovy insolvenčního soudu částku, která bude postačovat na úhradu podstatné části škody nebo jiné újmy, která věřiteli vznikla. Zároveň insolvenční soud uloží věřiteli, který podal návrh na předběžné opatření, aby nejpozději do ukončení insolvenčního řízení podal k soudu žalobu na náhradu škody nebo jiné újmy, která mu vznikla. Řízení o této žalobě není incidenčním sporem a nebude tedy vedeno před insolvenčním soudem. Je zřejmé, že vzhledem ke koncepci škody nebude soud rozhodující o žalobě na náhradu škody nebo jiné újmy, schopen o této žalobě rozhodnout dříve než se insolvenčnímu správci podaří zpeněžit veškerý majetek dlužníka resp. dříve než insolvenční správce přistoupí k rozdělení výtěžku tohoto zpeněžení mezi jednotlivé věřitele dlužníka. V rozsahu, v jakém soud vyhová žalobě o náhradu škody nebo jiné újmy, se toto rozhodnutí považuje také za rozhodnutí o udělení souhlasu s vydáním předmětu úschovy žalobci, tedy poškozenému věřiteli.²²

---

²² Systém ASPI-stav k 28. 12. 2011 do částky 153/2011 Sb. A 57/2011 Sb.m.s., komentáře Průvodce věřitele insolvenčního řízení, 2 s, Zahájení insolvenčního řízení, Odpovědnost dlužníka za škodu

Rozhodnutí vrchního soudu v Praze sp. Zn. MSPH 77 INS 2492/2009, 1 VSPH 55/2010-B (z odůvodnění) Náhrada škody nebo jiné újmy vzniklé věřiteli porušením povinnosti dlužníka podle § 98 IZ podat insolvenční návrh je občanskoprávním nárokem (§420 a násl. ObčZ a § 99 odst.3 IZ) a případné předběžné opatření podle

6.2 Insolvenční návrh

Insolvenční návrh musí kromě obecných náležitostí podání²³ obsahovat označení insolvenčního navrhovatele a označení dlužníka, kterého se týká. Mezi další náležitosti návrhu patří skutečnosti, které osvědčují úpadek dlužníka, skutečnosti, ze kterých vyplývá oprávnění podat insolvenční návrh, označení důkazů, kterých se insolvenční navrhovatel dovolává a uvedení, čeho se insolvenční navrhovatel domáhá. Insolvenční návrh se předkládá v potřebném množství stejnopisů a navrhovatel je povinen připojit předepsané přílohy a listinné důkazy.²⁴

Insolvenční zákon stanoví, že insolvenční návrh může být podán pouze písemně s úředně ověřeným podpisem osoby, nebo elektronicky spolu se zaručeným elektronickým podpisem osoby, která jej podává. K podání v jakékoliv jiné formě se nebude přihlížet a nedojde k zahájení insolvenčního řízení.²⁵

„Insolvenční řízení se zahajuje dnem, kdy takový návrh dojde věcně příslušnému soudu (§ 97 odst.1). Věcně příslušným (insolvenčním) soudem se rozumí krajský soud jako soud prvního stupně. Je-li insolvenční návrh nesprávně podán u okresního soudu, je insolvenční řízení zahájeno až dnem, kdy tento návrh dojde (v důsledku jeho postoupení) věcně příslušnému krajskému soudu. Je-li insolvenční návrh podán sice u věcně příslušného krajského soudu, jenž však není soudem místně příslušným, je i v takovém případě insolvenční řízení zahájeno, a to bez ohledu na to, kdy dojde k postoupení takového návrhu místně příslušnému krajskému soudu.“²⁶

Insolvenční návrh, který nebude obsahovat všechny předepsané náležitosti, bude nesrozumitelný, neúčinný či neurčitý, nebude insolvenčním soudem vyzván k odstranění vad podání. Insolvenční soud podání insolvenčního návrhu odmítne a učiní tak do sedmi dnů poté, co byl insolvenční návrh podán. Nejsou-li k insolvenčnímu návrhu připojeny zákonem požadované přílohy, určí insolvenční

---

§ 100 IZ je z hlediska procesního běžnou věcí, u níž je navrhovatel povinen podle § 75b odst. 1 OSŘ složit nejpozději ve stejný den, kdy podal u soudu návrh na nařízení předběžného opatření, jistotu ve výši 10 000 Kč k zajištění náhrady škody nebo jiné újmy, která by vznikla předběžným opatřením.

²³ § 42 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád; Kotoučová, J a kol. Zákon o úpadku a způsobech jejího řešení (insolvenční zákon). Komentář. 1. Vydání Praha : C.H.Beck, 2010, 206 s

²⁴ § 103 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

²⁵ § 97 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

²⁶ Jolana Maršíková a kol., Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy. Praha: Leges 2011, 148 s; § 97 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

soud navrhovatelí přiměřenou lhůtu k doplnění insolvenčního návrhu. Nebude-li insolvenční návrh ve stanovené lhůtě doplněn, insolvenční soud jej odmítne.²⁷ Soudní praxe a vydaná judikatura určitým způsobem zohledňuje striktní výklad insolvenčního zákona týkající se náležitostí podání insolvenčního návrhu a v případech určitých nedostatků formální správnosti, které lze dohledat v podání, návrhy neodmítá.²⁸ Insolvenční návrh podávají osoby, které nemusí mít právní vzdělání a nemusí být při řízení u soudu zastoupeni advokátem.

Zahájení insolvenčního řízení oznámí insolvenční soud vyhláškou, kterou zveřejní nejpozději dvě hodiny poté, kdy mu došel insolvenční návrh a vyrozumí o něm neprodleně příslušné soudy, orgány státní správy a další subjekty uvedené v insolvenčním zákoně.²⁹ Účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení nastávají v okamžiku zveřejnění vyhlášky o zahájení insolvenčního řízení v insolvenčním rejstříku (nikoliv jejím doručením komukoliv).

6.3. Účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení

Se zveřejněním vyhlášky, kterou se oznamuje zahájení insolvenčního řízení spojuje insolvenční zákon a další ustanovení, účinky, které se výraznou měrou

---

²⁷ § 128 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

²⁸ **Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. Zn. MSPH 79 INS 4386/2008, 2 VSPH 274/2008-A ze dne 27.11.2008 (z odůvodnění);** Petit návrhu na zahájení občanského soudního řízení (tj. údaj o tom, čeho se navrhovatel domáhá) musí být úplný, určitý a srozumitelný. Neznamená to však, že by byl navrhovatel povinen formulovat návrh na znění výroku rozsudku či jiného rozhodnutí ve věci samé, neboť o formulaci výroku rozhoduje pouze soud, jenž ani případným návrhem na znění výroku není vázán. Soud ovšem musí dbát na to, aby formulace výroku jeho rozhodnutí odpovídala (z obsahového hlediska) tomu, čeho se navrhovatel návrhem skutečně domáhal. V daném případě není pochyb o tom, že se navrhovatel domáhal insolvenčním návrhem toho, aby insolvenční soud rozhodl o úpadku dlužníka a aby na jeho majetek prohlásil konkurz. Z toho, že do něj nevtělil návrh na znění výroku rozhodnutí insolvenčního soudu, nelze dovozovat, že by insolvenční návrh postrádal některou ze zákonem požadovaných náležitostí. Lze proto uzavřít na tom, že k odmítnutí insolvenčního návrhu pro absenci petitu nebyl žádný důvod.

Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. Zn. KSPL 27 INS 6903/2009, 3 VSPH 131/2010-A ze dne 22.7.2010 (z odůvodnění); Základem pro rozhodnutí o úpadku dlužníka je pouze srozumitelný a určitý insolvenční návrh opatřený náležitostmi dle § 103 IZ a zákonem požadovanými přílohami obsahující údaje uvedené v § 104 IZ. Soudní praxe dovodila, že – vzhledem k závažnosti dopadů, jež může i vadný insolvenční návrh vyvolat v poměrech dlužníka nebo třetích osob – je nutno i v případě insolvenčního návrhu podávaného dlužníkem trvat na zákonem předepsaném řádném vyličení rozhodujících skutečností, které osvědčují jeho úpadek nebo hrozící úpadek (§ 103 odst.2 IZ), mezi než patří mimo jiné i konkrétní údaje o věřitelích, kteří mají za dlužníkem splatnou pohledávku. Tuto povinnost nelze mít proto za splněnou tím, že insolvenční navrhovatel ohledně těchto skutečností odkáže na listinný důkaz, který připojí k insolvenčnímu návrhu jako přílohu, ledaže jde o řádný seznam majetku a závazků připojený k insolvenčnímu návrhu dlužníka. Jinak řečeno, co do povinných rozhodných tvrzení o dlužníkově úpadku či hrozícím úpadku, jež jeho insolvenční návrh postrádal, lze vzít v potaz (jako součást tvrzení o úpadku akceptovat) údaje o věřitelích dlužníka a jejich pohledávkách a o majetkových poměrech dlužníka obsažené v seznamech majetku a závazků, které spolu s insolvenčním návrhem (co jeho obligatorní přílohu) předložil. To však za předpokladu, že tyto seznamy jsou řádné – tj. opatřené náležitostmi předepsanými v § 104 odst. 2 až 4 IZ, a že tedy k nim lze (i v uvedeném směru) přihlížet.

²⁹ § 101, §102 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

dotknou vedle dlužníka, také práv jeho věřitelů. Se zahájením insolvenčního řízení jsou spojeny tyto účinky:

a) pohledávky a jiná práva týkající se majetkové podstaty nemohou být uplatněny žalobou, lze-li je uplatnit přihláškou,

b) právo na uspokojení ze zajištění, které se týká majetku ve vlastnictví dlužníka nebo majetku náležejícího do majetkové podstaty, lze uplatnit a nově nabýt jen za podmínek stanovených tímto zákonem, to platí i pro zřízení soudcovského zástavního práva na nemovitostech, které bylo navrženo po zahájení insolvenčního řízení,

c) výkon rozhodnutí či exekuci, která by postihovala majetek ve vlastnictví dlužníka, jakož i jiný majetek, který náleží do majetkové podstaty, lze nařídit, nelze jej však provést.

Lhůty k uplatnění práv, která lze uplatnit pouze přihláškou, po zahájení insolvenčního řízení nezačínají nebo dále neběží. Účinky zahájení insolvenčního řízení nastávají zveřejněním vyhlášky v insolvenčním rejstříku.³⁰

Nerozhodne-li insolvenční soud jinak, je dlužník povinen zdržet se od okamžiku, kdy nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, nakládat s majetkovou podstatou a s majetkem, který do ní může náležet, pokud by mělo jít o podstatné změny ve skladbě, využití nebo určení tohoto majetku, anebo o jeho nikoliv zanedbatelní zmenšení. Peněžité závazky vzniklé před zahájením insolvenčního řízení je dlužník oprávněn plnit jen v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem.³¹

6.4. Uplatnění pohledávek přihláškou

Insolvenční zákon umožňuje, aby věřitelé mohli ihned od zahájení insolvenčního řízení v něm uplatňovat své pohledávky přihláškou, aniž by museli čekat na vydání rozhodnutí o úpadku. Insolvenční soud došlé přihlášky eviduje. Nelze je odmítnout z důvodu, že byly pohledávky uplatněny předčasně.

Insolvenční soud je povinen vyzvat věřitele, kteří chtějí své pohledávky uplatnit v insolvenčním řízení, aby podali přihlášku pohledávky. Tuto výzvu může insolvenční soud spojit s oznámením o zahájení insolvenčního řízení. Přihlášky pohledávek

---

³⁰ § 109 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

³¹ § 111 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

na základě výzvy mohou věřitelé podávat až do rozhodnutí o úpadku. Kratší lhůtu není insolvenční soud oprávněn stanovit.³²

Věřitelé mohou přihlašovat své pohledávky jen do konce lhůty určené soudem v rozhodnutí o úpadku, jež nesmí být kratší 30 dnů a delší 2 měsíců (§ 136 odst. 3 insolvenčního zákona). Je-li s rozhodnutím o úpadku spojeno též rozhodnutí o povolení oddlužení (§ 397 insolvenčního zákona), činí přihlašovací lhůta určená k přihlášení pohledávek ze zákona pouze 30 dnů. K přihláškám, které jsou podány později, insolvenční soud ze zákona nepřihlíží a takto uplatněné pohledávky se v insolvenčním řízení již neuspokojují (§173 insolvenčního zákona), o tom však musí být věřitelé poučeni v rozhodnutí o úpadku.³³

6.5 Započtení

Insolvenční zákon po zahájení insolvenčního řízení výslovně nezakazuje provést vzájemné započtení pohledávek dlužníka a jeho věřitele.³⁴

Započtení vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele je po rozhodnutí o úpadku **přípustné, jestliže zákonné podmínky tohoto započtení byly splněny před rozhodnutím o způsobu řešení úpadku** a nejsou naplněny zákonné podmínky, kdy není započtení přípustné.

Započtení není přípustné, jestliže dlužníkům věřitel:

- a) se ohledně své započitatelné pohledávky nestal přihlášeným věřitelem, nebo
- b) získal započitatelnou pohledávku neúčinným právním úkonem, nebo
- c) v době nabytí započitatelné pohledávky věděl o dlužníkově úpadku, anebo
- d) dosud neuhradil splatnou pohledávku dlužníka v rozsahu, v němž převyšuje započitatelnou pohledávku tohoto věřitele.

Daňový řád ve vztahu k insolvenčnímu řízení upřesňuje pro potřebu úpadku, co je považováno za majetek daňového subjektu. Jedná se o vratitelný přeplatek³⁵ s tím, že přeplatek vzniklý **na základě daňových povinností**, které nastaly

---

³² § 110 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp. Zn. KSUL 45 INS 442/2008, 1 VSPH 101/2008-P ze dne 15.7.2008, Sbírnka soudních rozhodnutí a stanovisek, sešit 3/2009, judikát č. 36; Dlužníkovi věřitelé podávají přihlášky pohledávek u insolvenčního soudu od zahájení insolvenčního řízení až do uplynutí lhůty stanovené rozhodnutím o úpadku. Rozhodnutí o způsobu řešení úpadku nemá vliv na běh lhůty stanovené k podání přihlášek v rozhodnutí o úpadku.

³³ Jolana Maršíková a kol., Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy. Praha: Leges 2011, 181 s; § 110 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

³⁴ § 140 odst. 2, 3 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

³⁵ § 154 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

nejpozději dnem předcházejícím dni účinnosti rozhodnutí o úpadku, se použijí na úhradu splatných daňových pohledávek, které nejsou pohledávkami za majetkovou podstatou nejpozději do jejich přezkoumání při přezkumném jednání.³⁶

Podle insolvenčního zákona nelze vzájemně započíst přeplatky vzniklé z daňových povinností (např. daň z přidané hodnoty) na úhradu mimosmluvních sankcí (např. pokut).³⁷

6.6 Doručování v insolvenčním řízení

Podle insolvenčního zákona se v insolvenčním řízení doručuje soudní rozhodnutí, předvolání, vyzoomění nebo jiné písemnosti vyvěšením písemnosti na úřední desce a současně zveřejňuje v insolvenčním rejstříku (doručení „vyhláškou“). Okamžikem zveřejnění písemnosti se rozumí den, hodina a minuta zveřejnění.³⁸ Jedná se o hlavní způsob doručování. Písemnost se považuje za doručenou dnem jejího zveřejnění v insolvenčním rejstříku.

Dále je umožněno doručovat zveřejnění vyhlášky prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků anebo sítě, nebo služby elektronických komunikací, je-li to účelné vzhledem k počtu účastníků a povaze věci.³⁹

O zvláštní způsob doručení je podle insolvenčních zákonů tedy, pokud zákon ukládá, aby písemnost byla doručena zvlášť nebo do vlastních rukou adresáta.⁴⁰ V insolvenčním řízení doručujeme zvlášť dlužníku, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru. Písemnosti se doručují také zvlášť orgánu, který vede obchodní nebo jiný rejstřík, v němž je dlužník zapsán.

Písemnosti určené insolvenčnímu správci doručuje insolvenční soud do datové schránky insolvenčního správce. Není-li možno písemnost doručit tímto způsobem, doručí písemnost insolvenční soud na adresu sídla insolvenčního správce zapsané v seznamu insolvenčních správců.⁴¹

---

³⁶ § 242 odst. 1,2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

³⁷ § 170 odst. 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

³⁸ § 71 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

³⁹ § 72 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁴⁰ § 71 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁴¹ § 77 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

Písemnosti určené věřitelskému výboru doručuje insolvenční soud do datové schránky jeho předsedy. Není-li možno písemnost doručit tímto způsobem, doručí písemnost insolvenční soud na adresu jeho předsedy.⁴² Nepodaří-li se písemnost doručit proto, že se předseda věřitelského výboru v místě doručování nezdržuje a jiná adresa není soudu známa, doručí písemnost insolvenční soud na adresu kteréhokoliv z členů věřitelského výboru.

Jestliže se osobě, které se písemnost doručuje zvlášť, nedaří doručit písemnost na adresu uvedenou v podání (adresa na kterou má být písemnost doručována), doručí insolvenční soud písemnost znovu vyhláškou.⁴³

Insolvenční soud povinně doručuje elektronicky vůči orgánům veřejné správy. Vyrozumění o zahájení insolvenčního řízení.⁴⁴ Oznámení o vydání rozhodnutí o úpadku.⁴⁵

---

⁴² § 79 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁴³ § 80 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁴⁴ § 102 odst. 5 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁴⁵ § 139 odst. 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

7. Způsoby řešení insolvenčního řízení

7.1 Konkurz

Konkurz je způsob řešení úpadku spočívající v tom, že na základě rozhodnutí o prohlášení konkurzu jsou zjištěné pohledávky věřitelů zásadně poměrně uspokojeny z výnosu zpeněžení majetkové podstaty s tím, že neuspokojené pohledávky nebo jejich části nezanikají, pokud insolvenční zákon nestanoví jinak.⁴⁶

Insolvenční soud rozhodne o prohlášení konkurzu buď samostatným rozhodnutím, nebo toto rozhodnutí spojí s rozhodnutím o úpadku za předpokladu, že dlužníkem je osoba, u které je vyloučena možnost reorganizace nebo oddlužení. Účinky prohlášení konkurzu nastávají okamžikem zveřejnění rozhodnutí o prohlášení konkurzu v insolvenčním rejstříku a na úřední desce soudu.⁴⁷

Prohlášení konkurzu má zejména tyto účinky:

- přerušuje se likvidace právnické osoby, končí nucená správa, a pokud insolvenční soud nerozhodne jinak, zaniká předběžné opatření, bylo-li nařízeno,⁴⁸
- na insolvenčního správce přechází oprávnění nakládat s majetkovou podstatou, jakož i výkon práv a plnění povinností, které přísluší dlužníku, pokud souvisí s majetkovou podstatou,⁴⁹
- pokud dlužník nakládal s majetkovou podstatou poté, co toto právo přešlo na insolvenčního správce, jsou tyto právní úkony vůči věřitelům neúčinné,⁵⁰
- po prohlášení konkurzu mohou dlužníkovi věřitelé svá práva uplatnit jen v rámci konkurzního řízení (nelze např. podat žalobu o zaplacení finanční částky proti úpadci),⁵¹

---

⁴⁶ § 244 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; Kotoučová, J a kol. Zákon o úpadku a způsobech jejího řešení (insolvenční zákon). Komentář. 1. Vydání Praha : C.H.Beck, 2010, 556-561 s

⁴⁷ § 148 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁴⁸ § 245 odst. 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁴⁹ § 246 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁵⁰ § 246 odst. 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

- nesplacené pohledávky proti dlužníku se prohlášením konkurzu považují za splacené, není-li zákonem stanoveno jinak,⁵²
- zanikají všechny jednostranné právní úkony dlužníka (úpadce) týkající se majetkové podstaty (jde zejména o příkazy, pověření, plné moci, prokuru); to se netýká plných mocí udělených pro insolvenční řízení,⁵³
- zanikají veškeré návrhy na uzavření smlouvy, které dlužník učinil a které nebyly dosud přijaty,⁵⁴
- v případě existence smlouvy o vzájemném plnění (většina smluv), přičemž ani dlužník ani druhá strana smlouvu dosud zcela nesplnila, může insolvenční správce smlouvu splnit místo dlužníka a žádat protiplnění, nebo může od smlouvy odstoupit,⁵⁵
- je-li druhý účastník smlouvy povinen z této smlouvy plnit první, je oprávněn takové plnění odepřít až do doby, kdy bude poskytnuto nebo zabezpečeno plnění vzájemné,⁵⁶
- uzavřel-li dlužník smlouvu o výpůjčce, je insolvenční správce po prohlášení konkurzu oprávněn žádat vrácení věci i před uplynutím stanovené doby zapůjčení,⁵⁷
- v případě nájemní smlouvy je insolvenční správce oprávněn takovou smlouvu vypovědět ve lhůtě stanovené zákonem nebo smlouvou i v případě, že smlouva byla sjednána na dobu určitou, výpovědní lhůta však může činit

---

⁵¹ § 248 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁵² § 250 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁵³ § 252 odst. 1, 3 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁵⁴ § 252 odst. 4 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁵⁵ § 253 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁵⁶ § 253 odst. 3 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁵⁷ § 255 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

maximálně 3 měsíce; tím nejsou dotčena ustanovení občanského zákoníku na ochranu nájemců bytů,⁵⁸

- prohlášením konkurzu nekončí provoz dlužníka podniku, insolvenční správce bude naopak zkoumat možnost pokračování v provozu dlužníka podniku⁵⁹.

Účinky prohlášení konkurzu na probíhající řízení

Prohlášením konkurzu se přerušují soudní, správní a jiná řízení o právech a povinnostech, která se týkají majetkové podstaty, nebo které mají být uspokojeny z majetkové podstaty, jejichž účastníkem je dlužník. V těchto řízeních lze pokračovat jen za podmínek stanovených insolvenčním zákonem.⁶⁰ Je-li řízení přerušeno, nekonají se jednání a neběží stanovené lhůty. Jestliže se v řízení pokračuje, počínají lhůty běžet znovu. O přerušování řízení správní orgán, nebo jiný orgán příslušný k projednání věci účastníky řízení vyrozumí.⁶¹

Prohlášením konkurzu se **nepřerušují** následující druhy řízení:⁶²

- trestní řízení,
- řízení o přestupcích a jiných správních deliktech,
- daňové řízení,
- dědické řízení,
- řízení o vypořádání společného jmění dlužníka a jeho manžela,
- řízení o výživném nezletilých dětí bez zřetele k tomu, zda v něm dlužník vystupuje jako osoba oprávněná nebo jako osoba povinná,
- řízení ve věcech ochrany osobnosti podle občanského zákoníku, není-li dlužník podnikatelem nebo není-li požadováno peněžité plnění,
- řízení ve věcech ochrany názvu a dobré pověsti právnické osoby, není-li dlužník podnikatelem nebo není-li požadováno peněžité plnění,

---

⁵⁸ § 256 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvenčni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁵⁹ § 261 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvenčni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁶⁰ § 263 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁶¹ § 263 odst. 2, 4 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁶² § 266 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

- řízení ve věcech obchodního rejstříku, rejstříku obecně prospěšných společností, nadačního rejstříku a rejstříku společenství vlastníků jednotek, v těchto řízeních však nelze po prohlášení konkurzu vydat rozhodnutí o změně obchodní firmy nebo názvu dlužníka,
- řízení ve věcech kapitálového trhu,
- řízení o výkon rozhodnutí nebo exekuce,
- řízení, ve kterých je dlužník jediným účastníkem,
- řízení ve věcech vkladu práva k nemovitostem; vklady do katastru nemovitostí však mohou být po prohlášení konkurzu povoleny a zapsány, jen řídí-li se pořadí zápisu dnem, který předchází prohlášení konkurzu, nebo jde-li o zajištění poskytnuté podle § 41 insolvenčního zákona (půjde zejména o vklad zástavního práva k nemovitosti dlužníka k zajištění pohledávky z úvěrové či obdobné smlouvy uzavřené za účelem pokračování v provozu podniku dlužníka),
- řízení u úřadu práce o dlužných mzdových nárocích zaměstnanců dlužníka podle zákona č. 118/2000 Sb. o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele,
- řízení o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

V přerušených řízeních, ve kterých dlužník vystupoval jako žalobce (navrhovatel), může insolvenční správce dát návrh na pokračování v řízení; v takovém případě se insolvenční správce stává účastníkem řízení namísto dlužníka.⁶³

Po prohlášení konkurzu je možné nařídit výkon rozhodnutí nebo exekuci, která by postihovala majetek náležející do majetkové podstaty, nelze jej však provést.⁶⁴

Účinky prohlášení konkurzu na společné jmění manželů

Prohlášením konkurzu zaniká společné jmění dlužníka a jeho manžela. Prohlášení konkurzu má stejné majetkoprávní účinky jako zánik manželství.⁶⁵ Smlouvy mezi manželi, které byly uzavřeny po podání insolvenčního návrhu dlužníkem a jejich účinky jsou spojené se zahájením insolvenčního řízení se stávají

⁶³ § 264 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁶⁴ § 267 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁶⁵ § 268 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

prohlášením konkursu neplatnými (např. smlouvy o zúžení či rozšíření společného jmění manželů).⁶⁶

Úkony insolvenčního správce

Prohlášením konkursu přechází na insolvenčního správce oprávnění nakládat s majetkovou podstatou, jakož i výkon práv a plnění povinností, které přísluší dlužníku, pokud souvisí s majetkovou podstatou. Insolvenční správce zejména vykonává akcionářská práva spojená s akciemi zahrnutými do majetkové podstaty, rozhoduje o obchodním tajemství a jiné mlčenlivosti, vystupuje vůči dlužníkovým zaměstnancům jako zaměstnavatel, zajišťuje provoz dlužníkovy podniku, vedení účetnictví a plnění daňových povinností.⁶⁷

Insolvenční správce zejména vykonává činnost ke zjištění, zajištění a soupisu seznamu přihlášených pohledávek, k přípravě přezkumného jednání a k přípravě schůze věřitelů.⁶⁸ Jde-li o dlužníka, který vede účetnictví, sestaví insolvenční správce mezitímní účetní uzávěrku ke dni předcházejícímu dni, kterým nastanou účinky prohlášení konkursu, a sestaví také zprávu o hospodářské situaci dlužníka ke dni prohlášení konkursu.⁶⁹

Zpeněžení majetkové podstaty

Zpeněžením majetkové podstaty se rozumí **převedení veškerého majetku, který do ní náleží, na peníze za účelem uspokojení věřitelů**. Protože účelem konkursu je poměrně uspokojit zjištěné pohledávky věřitelů, a protože toto uspokojení věřitelů se provádí plněním v penězích, je převod majetku tvořícího majetkovou podstatu na peníze podmínkou, jež musí nezbytně předcházet uspokojení věřitelů. Zpeněžení majetkové podstaty provádí insolvenční správce, lze k němu však přikročit teprve po právní moci rozhodnutí o prohlášení konkursu a po první schůzi věřitelů. Výjimkou jsou věci bezprostředně ohrožené zkázou či znehodnocením; výjimku i z jiných důvodů může povolit též insolvenční soud.

---

⁶⁶ § 269 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁶⁷ § 246 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁶⁸ § 277 odst. 3 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁶⁹ § 277 odst. 4 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

Zpeněžením majetkové podstaty zanikají účinky nařízení výkonu rozhodnutí nebo exekuce a věcná břemena.⁷⁰

Majetkovou podstatu lze zpeněžit:⁷¹

- veřejnou dražbou,
- prodejem movitých věcí a nemovitostí podle ustanovení občanského soudního řádu o výkonu rozhodnutí,
- prodejem majetku mimo dražbu.

Insolvenční zákon vymezuje osoby, které nesmí nabývat majetek z majetkové podstaty. Účelem je zamezení nekalých praktik při zpeněžování majetkové podstaty, jež by vedly ke snížení výnosu zpeněžení. Tento zákaz platí i pro případ, že ke zpeněžení majetku došlo dražbou. Níže uvedené osoby nesmí nabýt majetek z majetkové podstaty, ani na ně tento majetek nesmí být převeden ve lhůtě 3 let od skončení konkurzu.⁷² Jedná se o tyto osoby:

- dlužník,
- osoby dlužníkovi blízké; podle ustanovení § 116 občanského zákoníku je osobou blízkou příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel, partner (dle zákona o registrovaném partnerství) a jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném, jestliže by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní,
- osoby, se kterými dlužník tvoří koncern; koncern tvoří osoby, které jsou podrobeny jednotnému řízení jinou osobou spolu navzájem i spolu s touto řídící osobou, koncern spolu tvoří rovněž ovládající osoba a osoby ovládané s tím, že ovládající osobou je osoba, která v ovládané osobě fakticky či právně vykonává přímo či nepřímo rozhodující vliv na řízení nebo provozování podniku ovládané osoby,
- vedoucí zaměstnanci dlužníka a osoby jim blízké,
- osoby, které vykonávaly v posledních 3 letech před zahájením insolvenčního řízení nebo po jeho zahájení rozhodující vliv na provoz dlužníkovy podniku nebo podstatnou měrou ovlivňovaly jeho jinou majetkovou činnost,

---

⁷⁰ § 283 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvenni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁷¹ § 286 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁷² § 295 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

- společníci dlužníka, to neplatí pro akcionáře v případě, že dlužník je akciovou společností (s níže uvedenou výjimkou),
- akcionáři dlužníka, který je akciovou společností, pokud jim patří akcie odpovídající více než desetině základního kapitálu společnosti,
- prokuristé dlužníka,
- členové a náhradníci věřitelského výboru, pokud jim schůze věřitelů neudělila souhlas s nabytím majetku z majetkové podstaty.⁷³

Uspokojení pohledávek

Po nabytí právní moci rozhodnutí o schválení konečné zprávy předloží insolvenční správce insolvenčnímu soudu návrh rozvrhového usnesení, v němž uvede, kolik má být vyplaceno na každou pohledávku uvedenou v upraveném seznamu přihlášených pohledávek. Na základě toho vydá insolvenční soud rozvrhové usnesení, v němž určí částky, které mají být věřitelům vyplaceny.⁷⁴ Všichni věřitelé zahrnutí do rozvrhu se uspokojí poměrně vzhledem k výši jejich pohledávky tak, jak byla zjištěna. Před rozvrhem se uspokojí dosud nezaplacené pohledávky, které se uspokojí kdykoli v průběhu konkurzního řízení, a to:

- pohledávky za majetkovou podstatou – hotové výdaje a odměna insolvenčního správce, náklady spojené s udržováním a správou majetkové podstaty dlužníka, daně, poplatky, cla, pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na veřejné zdravotní pojištění apod.,
- pohledávky jím postavené na roveň - pracovníprávní pohledávky zaměstnanců dlužníka, pohledávky věřitelů na náhradu škody způsobené na zdraví, pohledávky státu apod.,⁷⁵
- zajištěné pohledávky.⁷⁶

⁷³ § 295 odst. 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁷⁴ § 306 odst. 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁷⁵ § 296 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁷⁶ § 298 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

Ještě před rozvrhem insolvenční správce také vyčlení z výtěžku zpeněžení částku na předpokládané výlohy spojené s ukončením řízení.⁷⁷

Zajištění věřitelé

Zajištěným věřitelem je věřitel, jehož pohledávka je zajištěna majetkem náležícím do majetkové podstaty, a to zástavním právem, zadržovacím právem, omezením převodu nemovitosti, zajišťovacím převodem práva, postoupením pohledávky k zajištění nebo obdobným právem podle zahraniční právní úpravy. Právo na uspokojení ze zajištění mají podle insolvenčního také věřitelé, kteří tato práva získali v době dvou měsíců před podáním insolvenčního návrhu. Zajištěný věřitel musí v přihlášce⁷⁸ uvést, že uplatňuje právo na uspokojení své pohledávky ze zajištění a označit druh zajištění a dobu jeho vzniku. V případě, že tak neučiní, má se za to, že právo na uspokojení přihlašované pohledávky ze zajištění v insolvenčním řízení uplatněno nebylo.

Zajištěným věřitelům je dána možnost významně ovlivňovat průběh insolvenčního řízení. Pro přijetí usnesení o způsobu řešení úpadku (konkurzem nebo reorganizací) musí vždy na schůzi věřitelů hlasovat nejméně polovina všech přítomných zajištěných věřitelů počítaná podle výše jejich pohledávek. Zajištěný věřitel má dále možnost udělovat insolvenčnímu správci pokyny při správě předmětu zajištění, kterými je insolvenční správce vázán. To platí i pro zpeněžení majetku určeného k zajištění příslušné pohledávky. Insolvenční správce se může od pokynů zajištěného věřitele odchýlit jen tehdy, má-li za to, že předmět zajištění lze zpeněžit výhodněji, musí však nejprve požádat insolvenční soud o přezkoumání. Zpeněžením věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty v konkurzu zaniká zajištění pohledávky zajištěného věřitele, a to i v případě, že nepodal přihlášku své pohledávky.⁷⁹

Zajištění věřitelé se uspokojují ze 100 % výtěžku zpeněžení po odečtení částky připadající na odměnu správce a nákladů na správu a zpeněžení (ty jsou však

---

⁷⁷ § 305 odst. 3 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁷⁸ § 166 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁷⁹ <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

limitovány maximální částkou 9 % z výtěžku zpeněžení),⁸⁰ a to kdykoliv v průběhu řízení. Respektuje se přitom doba vzniku zajištění.

Zrušení konkurzu

Insolvenční soud rozhodne o zrušení konkurzu v následujících případech:

- zjistí-li, že nebyl ani dodatečně osvědčen dlužníkům úpadek; to neplatí, došlo-li již ke zpeněžení podstatné části majetkové podstaty,
- zjistí-li, že zde není žádný přihlášený věřitel a všechny pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim postavené na roveň jsou uspokojeny,
- po obdržení zprávy insolvenčního správce o splnění rozvrhového usnesení,
- zjistí-li, že pro uspokojení věřitelů je majetek dlužníka zcela nepostačující; přitom se nepřihlíží k věcem, právům a jiným majetkovým hodnotám vyloučeným z majetkové podstaty,
- na návrh dlužníka, jestliže dlužník k tomuto návrhu připojil listinu, na které všichni věřitelé a insolvenční správce vyslovili se zrušením konkurzu souhlas.⁸¹

Nepatrný konkurz

Nepatrný konkurz je určen k řešení menších konkurzů dle rozsahu majetku a počtu věřitelů (celkový obrat dlužníka za poslední účetní období předcházející prohlášení konkurzu nepřesahuje dva miliony korun a dlužník nemá více než 50 věřitelů), případně k řešení konkurzů vedených na majetek fyzických osob – nepodnikatelů. O nepatrný konkurz tedy půjde u fyzické osoby – nepodnikatele (spotřebitele) vždy, a to bez ohledu na počet věřitelů či výši dluhů). U ostatních dlužníků (právnických osob a fyzických osob – podnikatelů) bude nutné posoudit počet přihlášených věřitelů a výši obratu za poslední účetní období před prohlášením konkurzu.⁸²

Jedná se o efektivní a rychlé řešení konkurzu zjednodušeným procesním postupem s odchylkami od klasického konkurzu. Rozhodnutí o tom, že jde

---

⁸⁰ § 298 odst.3 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvenčni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁸¹ § 308 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvenčni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁸² § 314 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů, <http://insolvenčni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012); RICHTER, T. Insolvenční právo. 1. vyd. Praha : ASPI, Wolters Kluwer, 2008, 377-378 s.

o nepatrný konkurz, může insolvenční soud vydat i bez návrhu a spojit je s prohlášením konkurzu nebo je vydat kdykoli v průběhu insolvenčního řízení po prohlášení konkurzu.⁸³

Odchyly od klasického konkurzu:

- místo věřitelského výboru mohou věřitelé ustanovit zástupce věřitelů,
- k účinnosti dohody o vypořádání společného jmění manželů není potřeba schválení insolvenčním soudem ani souhlasu věřitelského orgánu,
- k vyloučení nedobytných pohledávek a věcí, práv nebo jiných majetkových hodnot, které není možné prodat, není nutný souhlas insolvenčního soudu ani věřitelského orgánu,
- o včasných námitkách proti konečné zprávě a vyúčtování lze rozhodnout i bez nařízení jednání,
- při přezkumném jednání lze současně projednat všechny otázky, o kterých by jinak byla oprávněna rozhodnout pouze schůze věřitelů, a je-li to účelné, lze přednést také konečnou zprávu a vyúčtování a projednat námitky proti nim.

Není-li to v rozporu s rozhodnutím schůze věřitelů, insolvenční soud může pro nepatrný konkurz stanovit i další odchyly od zákona, pokud povedou k rychlému a hospodárnému průběhu insolvenčního řízení. Těmito odchylkami však nesmí být dotčeno postavení zajištěných věřitelů ani zásady insolvenčního řízení. Toto rozhodnutí může insolvenční soud spojit s rozhodnutím o nepatrném konkurzu nebo je může vydat kdykoli později.⁸⁴

7.2 Reorganizace

„Návrh na povolení reorganizace je pozvánkou k vyjednávacímu stolu.“⁸⁵

Reorganizace je způsobem řešení dlužníkovy úpadku, při kterém dlužník může i nadále vyvíjet podnikatelskou činnost, avšak pouze v mezích tzv. reorganizačního plánu, který sleduje především ozdravení provozu dlužníkovy podniku a uspořádání vzájemných vztahů mezi dlužníkem a jeho věřiteli.⁸⁶

---

⁸³ § 314 odst. 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁸⁴ § 315 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁸⁵ RICHTER, T. Insolvenční právo. 1. vyd. Praha : ASPI, Wolters Kluwer, 2008, 341 s.

⁸⁶ § 316 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>, (online, cit. z 16.7.2012); RICHTER, T. Insolvenční právo. 1. vyd. Praha : ASPI, Wolters Kluwer, 2008, 378-379 s.

Reorganizací lze řešit úpadek nebo hrozící úpadek dlužníka, který je podnikatelem.⁸⁷ Reorganizace je přípustná, jestliže celkový obrat za poslední účetní období předcházející insolvenčnímu návrhu dosáhl alespoň sto milionů korun, nebo zaměstnávají-li alespoň 100 zaměstnanců v pracovním poměru.⁸⁸

Reorganizace není přípustná, je-li dlužníkem právnická osoba v likvidaci, obchodník s cennými papíry nebo osobami oprávněnými k obchodování na komoditní burze podle zvláštního právního předpisu.⁸⁹

Oprávněným k podání návrhu na povolení reorganizace je dlužník nebo přihlášený věřitel. Návrh na povolení reorganizace může podat pouze ten, kdo je v dobré víře, že jsou nebo budou splněny všechny podmínky pro schválení reorganizačního plánu.⁹⁰

Dlužník, který podal insolvenční návrh pro hrozící úpadek, může podat návrh na povolení reorganizace do rozhodnutí o úpadku. Ostatní osoby mohou podat návrh na povolení reorganizace nejpozději do 10 dnů před první schůzí věřitelů, která se má konat po rozhodnutí o úpadku. Opožděně podaný návrh na povolení rozhodnutí insolvenční soud odmítne rozhodnutím.⁹¹

Návrh na povolení reorganizace podaný dlužníkem musí vedle obecných náležitostí obsahovat:

- označení dlužníka a osob oprávněných za něho jednat,
- dlužníkovi známé údaje o kapitálové struktuře a majetku osob, které dlužníka ovládají nebo které tvoří s dlužníkem koncern,
- údaj o způsobu navrhované reorganizace.⁹²

K návrhu na povolení reorganizace musí dlužník připojit seznam majetku a seznam závazků.⁹³ Jestliže poté, co insolvenčnímu soudu došel návrh na povolení

---

⁸⁷ § 316 odst. 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁸⁸ § 316 odst. 4 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁸⁹ § 316 odst. 3 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁹⁰ § 317 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>, (online, cit. z 16.7.2012); Kotoučová, J a kol. Zákon o úpadku a způsobech jejího řešení (insolvenční zákon). Komentář. 1. Vydání Praha : C.H.Beck, 2010, 778 s

⁹¹ § 318 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁹² § 319 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

reorganizace, podá tento návrh i další osoba, považuje se návrh další osoby za přistoupení k řízení.⁹⁴

Osoba, která podala návrh na povolení reorganizace, jej může vzít zpět do doby, než insolvenční soud reorganizaci povolí, nebo o podaném návrhu jinak rozhodne.⁹⁵

Rozhodnutí o povolení reorganizace

Rozhodnutí o povolení reorganizace obsahuje:

- výrok o povolení reorganizace,
- informaci o tom, kdo je insolvenčním správcem,
- výzvu, aby dlužník ve lhůtě 120 dnů předložil reorganizační plán, nebo aby bez zbytečného odkladu insolvenčnímu soudu sdělil, že jej předložit nehodlá,
- informaci o tom, za jakých podmínek mohou předložit reorganizační plán další osoby,
- výrok o jiných opatřeních týkajících se majetkové podstaty a nezbytných k zajištění účelu reorganizace.⁹⁶

Splatnost závazků a pohledávek se rozhodnutím o povolení reorganizace vždy vrací do původních termínů. Dlužník v průběhu reorganizace je dlužníkem s dispozičními oprávněními. Právní mocí rozhodnutí o povolení reorganizace se ruší omezení dispozičních oprávnění dlužníka, ke kterým došlo ze zákona nebo rozhodnutím insolvenčního soudu v dosavadním průběhu insolvenčního řízení.⁹⁷

Ke dni předcházejícímu dni, kterým nastanou účinky povolení reorganizace, sestaví dlužník mezitímní účetní uzávěrku.⁹⁸ Rozhodnutím o povolení reorganizace se pozastavuje výkon funkce valné hromady nebo členské schůze dlužníka a místo valné hromady nebo členské schůze dlužníka rozhoduje v její působnosti insolvenční

---

⁹³ § 319 odst. 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; Kotoučová, J a kol. Zákon o úpadku a způsobech jejího řešení (insolvenční zákon). Komentář. 1. Vydání Praha : C.H.Beck, 2010, 780-781 s

⁹⁴ § 321 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; Kotoučová, J a kol. Zákon o úpadku a způsobech jejího řešení (insolvenční zákon). Komentář. 1. Vydání Praha : C.H.Beck, 2010, 783- 784 s

⁹⁵ § 322 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁹⁶ § 329 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

⁹⁷ § 330 odst. 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

⁹⁸ § 330 odst. 6 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

správce.⁹⁹ V řízení o reorganizaci se dlužníci dělí do několika skupin, a to tak, aby v každé skupině byli věřitelé se zásadně shodným právním postavením a se zásadně shodnými hospodářskými zájmy. Rozdělení věřitelů do jednotlivých skupin obsahuje reorganizační plán.¹⁰⁰

Reorganizační plán

Reorganizační plán vymezuje právní postavení dotčených osob v důsledku povolené reorganizace, a to na základě opatření sledujících ozdravení provozu dlužníkovy podniku a uspořádání vzájemných vztahů mezi dlužníkem a jeho věřiteli.¹⁰¹ Od účinnosti reorganizačního plánu se zejména obnovuje výkon funkce valné hromady nebo členské schůze družstva¹⁰², zanikají práva všech věřitelů vůči dlužníkovi a též zanikají ze zákona práva třetích osob k majetku, který náleží do majetkové podstaty.¹⁰³ Účinnost reorganizačního plánu se nedotýká práv věřitelů vůči spoludlužníkům a ručitelům dlužníka. Práva zůstávají nedotčena.¹⁰⁴ Po účinnosti reorganizačního plánu lze proti dlužníku nařídit a provést výkon rozhodnutí nebo exekuci k vymožení pohledávek, které jsou stanovené reorganizačním plánem.¹⁰⁵

Reorganizační plán povinně obsahuje:

- rozdělení věřitelů do skupin, s určením, jak bude nakládáno s pohledávkami věřitelů v jednotlivých skupinách,
- určení způsobu reorganizace,

---

⁹⁹ § 333 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

¹⁰⁰ § 337 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

¹⁰¹ § 338 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

¹⁰² § 353 odst. 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

¹⁰³ § 356 odst. 1, 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

¹⁰⁴ § 356 odst. 3 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

¹⁰⁵ § 360 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

- určení opatření k plnění reorganizačního plánu, zejména z hlediska nakládání s majetkovou podstatou, a s určením osob, které s ní mohou nakládat, včetně rozsahu jejich práv k nakládání s ní,
- údaj o tom, zda bude pokračovat provoz dlužníkovy podniku nebo jeho části a za jakých podmínek,
- uvedení osob, které se budou podílet na financování reorganizačního plánu nebo převezmou některé dlužníkovy závazky anebo zajistí jejich splnění, včetně určení rozsahu, v němž jsou ochotny tak učinit,
- údaj o tom, zda a jak reorganizační plán ovlivní zaměstnanost v dlužníkově podniku, a o opatřeních, která mají být v tomto směru uskutečněna,
- údaj o tom, zda a jaké závazky vůči věřitelům bude mít dlužník po skončení reorganizace.¹⁰⁶

Způsob provedení reorganizace není závazně stanoven, nicméně lze ji provést zejména prostřednictvím těchto opatření:

- restrukturalizací pohledávek věřitelů, spočívající v prominutí části dluhů dlužníka včetně jejich příslušenství nebo v odkladu jejich splatnosti,
- prodejem celé majetkové podstaty nebo její části anebo prodejem dlužníkovy podniku,
- vydáním části dlužníkových aktiv věřitelům nebo převodem těchto aktiv na nově založenou právnickou osobu, ve které mají věřitelé majetkovou účast,
- fúzí dlužníka – právnické osoby s jinou osobou nebo převodem jeho jmění na společníka se zachováním nebo změnou práv třetích osob, připouštějí-li to právní předpisy o hospodářské soutěži,
- vydáním akcií nebo jiných cenných papírů dlužníkem nebo novou právnickou osobou,
- zajištěním financování provozu dlužníkovy podniku nebo jeho části,
- změnou zakladatelského dokumentu nebo stanov anebo jiných dokumentů upravujících vnitřní poměry dlužníka.¹⁰⁷

V reorganizačním plánu může být uplatněno i několik způsobů reorganizace současně, pokud to jejich povaha připouští.¹⁰⁸

¹⁰⁶ § 340 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

¹⁰⁷ § 341 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

Skončení reorganizace

Splnění reorganizačního plánu nebo jeho podstatných částí vezme insolvenční soud na vědomí rozhodnutím, kterým reorganizace končí. Po skončení reorganizace rozhodne insolvenční soud o odměně insolvenčního správce a jeho nákladech.¹⁰⁹

Insolvenční soud zruší rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu:

- do 6 měsíců od jeho účinnosti, zjistí-li, že některému věřiteli byly poskytnuty zvláštní výhody, aniž s tím ostatní věřitelé stejné skupiny souhlasili, nebo že schválení reorganizačního plánu bylo dosaženo podvodným způsobem,
- do 3 let od jeho účinnosti, pokud byl dlužník, jeho statutární orgán nebo člen statutárního orgánu pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin, kterým dosáhl schválení reorganizačního plánu nebo podstatně zkrátil věřitele.¹¹⁰

Rozhodne-li insolvenční soud o zrušení reorganizačního plánu, mohou věřitelé bez dalšího požadovat uspokojení pohledávek a jiných práv, která měli před jeho schválením. Práva věřitelů a třetích osob založená reorganizačním plánem nejsou dotčena.¹¹¹

Insolvenční soud rozhodne o přeměně reorganizace v konkurz, jestliže:

- reorganizace byla povolena na návrh dlužníka a ten její přeměnu v konkurz po tomto povolení navrhl,
- oprávněná osoba nesestaví ve stanovené lhůtě reorganizační plán ani po jejím případném prodloužení soudem nebo předložený reorganizační plán vezme zpět,
- insolvenční soud neschválil reorganizační plán a oprávněným osobám uplynula lhůta k jeho předložení,
- v průběhu provádění reorganizačního plánu dlužník neplní své podstatné povinnosti stanovené tímto plánem nebo ukáže-li se, že podstatnou část tohoto plánu nebude možné plnit,

---

¹⁰⁸ § 341 odst. 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

¹⁰⁹ § 364 odst. 1, 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

¹¹⁰ § 362 odst. 1,2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

¹¹¹ § 362 odst. 3 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

- dlužník neplatí řádně a včas úroky nebo v podstatném rozsahu neplní své jiné splatné peněžité závazky,
- dlužník po schválení reorganizačního plánu přestal podnikat, ačkoli podle reorganizačního plánu podnikat měl.¹¹²

7.3 Oddlužení

„Oddlužení (tzv. osobní bankrot) je způsob řešení úpadku, kdy jsou dlužníkovy dluhy sjednoceny, zajištění věřitelé jsou uspokojeni zcela, nezajištění do jimi schválené výše a zbytek dluhů může být dlužníkovi odpuštěn. Tento institut preferuje sociální účel před ekonomickým, má umožnit dlužníkovi „nový start“ a motivovat ho k aktivnímu zapojení do umořování svého dluhu vůči věřiteli. Současně je cílem také snížit náklady veřejných rozpočtů na sanaci těch, kdo se ocitli v sociální krizi.

Oddlužení je řešením pro ty dlužníky, kteří se do úpadku nedostali v důsledku své podnikatelské činnosti, ale činnosti běžné – zejména provozu domácnosti, neboť umožňuje řešit úpadek právnických i fyzických osob, ale v obou případech za splnění předpokladu, že **nejde o podnikatele.**¹¹³

Náležitosti návrhu na povolení oddlužení

Návrh na povolení oddlužení podává vždy a jen dlužník sám současně s insolvenčním návrhem. Návrh na povolení oddlužení tedy nemůže za dlužníka podat nikdo jiný. V případě, že by věřitel dlužníka předešel a podal insolvenční návrh

¹¹² § 363 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

¹¹³ <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/oddluzeni.html>, (online, cit. z 17.7.2012), 1 s;

Jolana Maršíková a kol., Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy. Praha: Leges 2011, 638-639s

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15.12.2008 sp.zn. KSUL 70 INS 3940/2008, 1 VSPH 273/2008-A (z odůvodnění), Nepřípustným je oddlužení v případě dlužníka, který nebyl a není podnikatelem, leč má závazky z podnikání jiné osoby, jež nabyt na základě svého dispozitivního právního úkonu, např. smlouvou o prodeji podniku či zajištěním podnikatelských závazků jiného.

Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 30.4.2009, sp.zn.KSBR 37 INS 740/2009, 2 VSOL 117/2009-A (z odůvodnění), Z pouhého zápisu dlužníka v živnostenském rejstříku jako držitele živnostenského oprávnění nelze vždy vyvozovat závěr, že dlužník je podnikatelem.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11.5.2010 sp.ZN. KSPH 39 INS 2561/2010, 1 VSPH 280/2010-A (z odůvodnění), Dlužníkovi, který není v pracovním poměru, nelze odpírat oddlužení plněním splátkového kalendáře jen proto, že za účelem napravení svých dřívějších závazků, jež nepochází z podnikání, bude vykonávat nebo vykonává jinou výdělečnou činnost.

dříve než dlužník, má dlužník od doručení návrhu 30 dnů na reakci – podání návrhu na povolení oddlužení a o této možnosti musí být informován soudem.¹¹⁴

Návrh na povolení oddlužení musí obsahovat:

- označení dlužníka a osob oprávněných za něho jednat,
- údaje o očekávaných příjmech dlužníka v následujících 5 letech,
- údaje o příjmech dlužníka za poslední 3 roky,
- návrh způsobu oddlužení nebo sdělení, že dlužník takový návrh nevznáší.¹¹⁵

Zákon stanoví podávání návrhu na povolení oddlužení na předepsaném formuláři, který zveřejňuje Ministerstvo spravedlnosti ČR.¹¹⁶

K návrhu na povolení oddlužení musí dlužník připojit:

- seznam majetku a seznam závazků, popřípadě prohlášení o změnách, ke kterým v mezidobí došlo v porovnání se seznamy, které v insolvenčním řízení již dříve předložil,
- listiny dokládající údaje o příjmech dlužníka za poslední 3 roky,
- písemný souhlas nezajištěného věřitele, který se na tom s dlužníkem dohodl, s tím, že hodnota plnění, které při oddlužení obdrží, bude nižší než 30 % jeho pohledávky.¹¹⁷

Osoby ochotné zavázat se při povolení oddlužení jako spoludlužníci nebo ručitelé dlužníka musí návrh spolupodepsat. Dále **návrh musí podepsat i dlužníkův manžel a výslovně uvést, že s povolením oddlužení souhlasí.** Všechny podpisy musí být úředně ověřeny.¹¹⁸

Insolvenční soud zamítne návrh na povolení oddlužení, jestliže:

- jím je sledován nepoctivý záměr, nebo
- hodnota plnění, které by při oddlužení obdrželi nezajištění věřitelé, **bude nižší než 30 % jejich pohledávek**, ledaže tito věřitelé s nižším plněním souhlasí

---

¹¹⁴ § 390 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/oddluzeni.html>, (online, cit. z 17.7.2012)

¹¹⁵ § 391 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁶ § 391 odst. 3 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/oddluzeni.html>, (online, cit. z 17.7.2012)

¹¹⁷ § 392 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁸ § 392 odst. 3 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/oddluzeni.html>, (online, cit. z 17.7.2012)

- jej znovu podala osoba, o jejímž návrhu na povolení oddlužení bylo již dříve rozhodnuto, nebo
- dosavadní výsledky řízení dokládají lehkomyšlný nebo nedbalý přístup dlužníka k plnění povinností v insolvenčním řízení.¹¹⁹

Jestliže insolvenční **soud návrh na povolení oddlužení odmítne**, vezme na vědomí jeho zpětvzetí nebo jej **zamítne, rozhodne současně o způsobu řešení dlužníkového úpadku konkurzem.**¹²⁰

Schválení oddlužení

„V ideálním případě soud rozhodne o povolení oddlužení.¹²¹ Usnesením o schválení oddlužení jsou vázáni všichni dotčení – dlužník, věřitelé, věřitelé, kteří s návrhem nesouhlasili i věřitelé, kteří nehlasovali. Usnesení obsahuje důležité informace pro další fáze řízení – například způsob oddlužení (zpeněžením majetkové podstaty nebo plněním splátkového kalendáře), určení majetku mimo majetkovou podstatu, splátkový kalendář nebo osobu insolvenčního správce.“¹²²

„Po schválení oddlužení se rozhodnutí zveřejní v insolvenčním rejstříku, čímž nastává jeho účinnost.¹²³ Insolvenční správce proto může, v případě zpeněžení majetkové podstaty, prodat majetek dlužníka, a dále postupuje jako v případě konkursu.¹²⁴ Pokud je dlužníkem plněn splátkový kalendář, insolvenční správce prodá majetek sloužící k zajištění, kterým se uspokojí zajištění věřitelé¹²⁵ a dále splácí dle splátkového kalendáře.¹²⁶ Účinkem schválení oddlužení je také neproveditelnost exekuce a soudního výkonu rozhodnutí.“¹²⁷

¹¹⁹ § 395 odst. 1,2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/oddluzeni.html>, (online, cit. z 17.7.2012)

¹²⁰ § 396 odst. 1 a § 405 odst. 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹²¹ § 397 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹²² <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/oddluzeni.html>, (online, cit. z 17.7.2012); § 406 odst. 1, 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹²³ § 407 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹²⁴ § 398 odst. 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹²⁵ § 409 odst. 3 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹²⁶ § 408 odst. 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹²⁷ <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/oddluzeni.html>, (online, cit. z 17.7.2012) § 411 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů;

Způsoby oddlužení

„Insolvenční zákon upravuje dva možné způsoby oddlužení, a to zpeněžením majetkové podstaty nebo plněním splátkového kalendáře.¹²⁸ Rozhodnutí o způsobu oddlužení je ponecháno na nezajištěných věřitelích, kteří jej odhlasují buď na své schůzi, nebo mimo ni. K výsledku hlasování soud přihlíží při rozhodování o návrhu. V případě, kdy soud zamítne návrh na povolení oddlužení, zejména zjištěním nepoctivého záměru dlužníka, je úpadek automaticky řešen konkurzem.“¹²⁹

Zpeněžení majetkové podstaty

Zpeněžení majetkové podstaty se týká dlužníkovu majetku **do okamžiku**, kdy soud **povolí oddlužení**, jedná se tedy o prodej majetku, který dlužník nabyt v minulosti. Do majetkové podstaty nenáleží majetek, který dlužník nabyt v průběhu insolvenčního řízení poté, co nastaly účinky schválení oddlužení. Při zpeněžení majetkové podstaty se postupuje obdobně podle ustanovení o zpeněžování majetkové podstaty v konkurzu.¹³⁰

V rozhodnutí, jímž schvaluje oddlužení zpeněžením majetkové podstaty, insolvenční soud:

- uvede informaci o tom, kdo je insolvenčním správcem,
- označí majetek, který podle stavu ke dni vydání rozhodnutí náleží do majetkové podstaty,
- označí nezajištěné věřitele, kteří souhlasili s tím, že hodnota plnění, které při oddlužení obdrží, bude nižší než 30 % jejich pohledávky, a uvede nejnižší hodnotu plnění, na které se tito věřitelé s dlužníkem dohodli.¹³¹

Plnění splátkového kalendáře

*„Tento způsob oddlužení zasahuje dlužníkuv majetek především do budoucna – pohledávky zajištěných věřitelů se uspokojí z výtěžku zpeněžení zajištění a současně po dobu **5 let plní dlužník pohledávky nezajištěných věřitelů** podle daného poměru. Dlužník je tedy povinen měsíčně (po dobu 5 let) splácet nezajištěným věřitelům ze svých příjmů částku ve stejném rozsahu, v jakém z nich*

¹²⁸ § 398 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹²⁹ <http://insolvenčni-zakon.justice.cz/obecne-informace/oddluzeni.html> (online, cit. z 17.7.2012)

¹³⁰ <http://insolvenčni-zakon.justice.cz/obecne-informace/oddluzeni.html> (online, cit. z 17.7.2012); § 398 odst. 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹³¹ § 406 odst. 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

*mohou být při výkonu rozhodnutí nebo při exekuci uspokojeny přednostní pohledávky.*¹³²

Po dobu trvání účinků schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře je dlužník povinen:

- vykonávat přiměřenou výdělečnou činnost a v případě, že je nezaměstnaný, o získání příjmu usilovat; nesmí rovněž odmítat splnitelnou možnost si příjem obstarat,
- **hodnoty získané dědictvím a darem zpeněžit** a jejich výtěžek, stejně jako jiné své mimořádné příjmy, použít k mimořádným splátkám nad rámec splátkového kalendáře,
- bez zbytečného odkladu oznámit insolvenčnímu soudu, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru každou změnu svého bydliště nebo sídla a zaměstnání
- vždy k 15. lednu a k 15. červenci kalendářního roku předložit insolvenčnímu soudu, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru přehled svých příjmů za uplynulých 6 kalendářních měsíců,
- nezatajovat žádný ze svých příjmů a na žádost insolvenčního soudu, insolvenčního správce nebo věřitelského výboru předložit k nahlédnutí svá daňová priznání za období trvání plánu oddlužení,
- neposkytovat nikomu z věřitelů žádné zvláštní výhody,
- nepřijímat na sebe nové závazky, které by nemohl v době jejich splatnosti splnit.¹³³

„Dlužník tedy začíná splácet dle splátkového kalendáře a to k cílové částce 30 % z výše pohledávek. Tato částka je však minimum, naskytne-li se dlužníkovi další neočekávaný peněžitý či nepeněžitý příjem (výhra, dědictví, půjčka), jedná se o mimořádnou splátku nad rámec splátkového kalendáře a dlužník ji musí použít ke splácení. Dlužník nesmí bez souhlasu insolvenčního správce odmítnout dar ani dědictví, jinak by se jednalo o neplatný právní úkon. Dohled nad dlužníkem vykonává kromě insolvenčního správce také soud i věřitelé (věřitelský výbor). Dlužník je totiž povinen každých šest měsíců (k 15.1. a 15.6.) předkládat všem třem zmíněným subjektům přehled příjmů za uplynulých šest měsíců. Se splácením jednotlivých

¹³² <http://insolvenni-zakon.justice.cz/obecne-informace/oddluzeni.html> (online, cit. z 17.7.2012); § 398 odst. 3 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹³³ § 412 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

plateb se dlužník nesmí dostat do prodlení delšího než 30 dnů, jinak je automaticky sankcionován nařízením konkurzu.

Po 5 letech, kdy dlužník splní řádně a včas všechny povinnosti, které mu byly soudem uloženy, se řízení o oddlužení ukončí. Poté je dlužník oprávněn podat návrh soudu na osvobození od placení pohledávek zahrnutých do oddlužení, a to v rozsahu, v němž dosud nebyly uspokojeny (bude se jednat o všechny pohledávky, tedy i o ty nepřihlášené).¹³⁴ Dlužníkovi jsou tedy smazány všechny dluhy z minulosti až do okamžiku schválení oddlužení. Současně ale platí, že po dobu dalších 3 let následujících po usnesení o osvobození může soud nařídít jeho odejmutí,¹³⁵ a to v případě, že dlužník jednal podvodně vůči věřitelům nebo pokud byl odsouzen za úmyslný trestný čin vztahující se k oddlužení anebo osvobození.¹³⁶

Celní úřad se s řešením dlužníkovy úpadku formou oddlužení setkává stále častěji. Jedná se z pohledu správce daně o efektivní částečné uspokojení přihlášených pohledávek. V řadě případů je nedoplatek uspokojován vyšším poměrem, než je požadovaných 30 % cílové částky. Celní úřad se s dlužníky v oddlužení setkává i nadále, protože někteří se začínají dopouštět po rozhodnutí o oddlužení přestupků a nemají finanční prostředky na jejich úhradu. Celní úřad v řadě případů vyčkává do ukončení oddlužení a následně přistupuje k výkonu rozhodnutí – k exekuci.

7.4 Moratorium

Účelem moratoria je na jedné straně ochrana dlužníka před jeho věřiteli a na straně druhé ochrana dlužníka před hrozícím rozhodnutím o úpadku. **Dlužníkovi je poskytnut určitý časový prostor k jednání, který by měl především využít k překonání svého úpadku, nebo hrozícího úpadku.** Smyslem institutu moratoria je poskytnout dlužníkovi možnost vyrovnat se s věřiteli ještě před proběhnutím celého insolvenčního řízení, neboť **během moratoria nelze vydat rozhodnutí o úpadku.**¹³⁷

¹³⁴ § 414 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹³⁵ § 417 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹³⁶ <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/oddluzeni.html> (online, cit. z 17.7.2012)

¹³⁷ § 115 a § 120 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; Jolana Maršíková a kol., Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy. Praha: Leges 2011, 189s; <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/dluznik/moratorium.html> (online, cit. z 20.7.2012)

Návrh insolvenčnímu soudu na vyhlášení moratoria může **podat dlužník** (nikoliv jeho věřitel), **který je podnikatelem**, vyjma právnické osoby v likvidaci.

Návrh lze podat ve lhůtě:

- **do 7 dnů od podání insolvenčního návrhu,**
- **do 15 dnů od doručení insolvenčního návrhu insolvenčním soudem jde-li o insolvenční návrh věřitele.**¹³⁸

Návrh na moratorium musí kromě obecných náležitostí podání obsahovat všechny skutečnosti, které odůvodňují jeho vyhlášení. O návrhu na moratorium rozhodne insolvenční soud do konce pracovního dne nejbližší následujícího po něm, kdy mu takový návrh došel.¹³⁹

Vzhledem k tomu, že o návrhu na vyhlášení moratoria musí insolvenční soud rozhodnout v takto krátkém termínu, musí být návrh perfektní hned od počátku, protože odstraňování vad podání nelze použít.¹⁴⁰

Insolvenční soud vyhlásí moratorium, jestliže jsou splněny všechny předpoklady a nebylo dosud rozhodnuto o insolvenčním návrhu, jinak návrh na moratorium odmítne.¹⁴¹ Moratorium trvá po dobu uvedenou v návrhu na moratorium, nejdéle však 3 měsíce a zaniká uplynutím doby, na kterou bylo vyhlášeno, nebo rozhodnutím insolvenčního soudu o jeho zrušení.¹⁴²

Moratorium je účinné od okamžiku zveřejnění rozhodnutí o jeho vyhlášení v insolvenčním rejstříku a jeho účinky jsou následující:

- **nelze vydat rozhodnutí o úpadku,**
- **zůstávají zachovány účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení.**¹⁴³

Moratorium zaniká uplynutím doby, na kterou bylo vyhlášeno.¹⁴⁴

¹³⁸ § 115 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů, Jolana Maršíková a kol., Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy. Praha: Leges 2011, 189 s

¹³⁹ § 116 a § 117 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů, Jolana Maršíková a kol., Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy. Praha: Leges 2011, 190-191 s

¹⁴⁰ § 117 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů, § 43 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴¹ § 118 odst.1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹⁴² § 119 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů, <http://insolveneni-zakon.justice.cz/obecne-informace/dluznik/moratorium.html> (online, cit. z 20.7.2012)

¹⁴³ § 120 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů, <http://insolveneni-zakon.justice.cz/obecne-informace/dluznik/moratorium.html> (online, cit. z 20.7.2012)

I v době trvání moratoria mohou oprávněné osoby přistoupit k řízení a věřitelé uplatnit svá práva přihláškou pohledávky. Účinky těchto úkonů nastanou až zánikem moratoria.

Nakládání s majetkovou podstatou po dobu trvání moratoria:

- závazky bezprostředně související **se zachováním provozu podniku** vzniklé v třiceti dnech před vyhlášením moratoria a po něm je dlužník oprávněn **hradit přednostně**,
- smlouvy o dodávkách energií a surovin, včetně smluv o dodávkách zboží a služeb platné ke dni vyhlášení moratoria **nelze vypovědět** a ani od nich odstoupit,
- **započtení** vzájemných pohledávek dlužníka a věřitele **není přípustné**.¹⁴⁵

Insolvenční soud zruší moratorium:

- navrhne-li to většina věřitelů, počítaná podle výše pohledávek, uvedených v seznamu závazků.
- jestliže dlužník uvedl v návrhu na moratorium nepravdivé údaje, nebo vyjde-li za trvání moratoria najevo, že dlužník vyhlášením moratoria sledoval nepoctivý záměr, zejména přednostní uspokojení jen některých jeho věřitelů.¹⁴⁶

---

¹⁴⁴ § 124 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹⁴⁵ § 122 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹⁴⁶ § 124 odst. 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

8. Daňové povinnosti v insolvenčním řízení

Jednotlivé daňové povinnosti jsou upraveny v jednotlivých speciálních zákonech hmotné povahy. Jedná se, např. o zákon o dani z příjmů, zákon o dani z přidané hodnoty, zákon o spotřebních daních a další zákony. Zákony upravují zejména výši daně, předmět daně, plátce daně a zdaňovací období.

Platným procesním předpisem upravujícím postup správců daně, práva a povinnosti daňových subjektů a dalších osob při správě daní je daňový řád účinný od 1.1.2011. Daňový řád nahradil zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“). Zákonodárce nenovalizoval ZSDP ke dni účinnosti insolvenčního zákona a vývoji ostatních právních norem, ale rozhodl se jít cestou nového předpisu upravujícího správu daní. Nový předpis reaguje na problematiku daňového řízení vzniklého za účinnosti ZSDP v řadě procesních oblastí, které významně rozšířil, či zpřesnil. Daňový řád stanovuje povinnosti daňových subjektů ve vztahu k insolvenčnímu řízení.

Insolvenční zákon výslovně upravuje vzájemný vztah insolvenčního a daňového řízení. Prohlášením konkurzu se nepřerušuje daňové řízení a ani exekuční řízení (exekuci lze nařídit, nelze ji však provést).¹⁴⁷ Dlužník je i nadále účastníkem řízení.¹⁴⁸ Prohlášením konkurzu nemá vliv na dlužníkovu způsobilost k právním úkonům ani na jeho procesní způsobilost.¹⁴⁹

Daňové nedoplatky se od účinnosti rozhodnutí o úpadku do ukončení insolvenčního řízení nazývají daňovými pohledávkami, přičemž nejsou převzata podrobná vymezení pojmů různých typů daňových nedoplatků, které by odpovídali pojmům insolvenčního zákona. Podle důvodové zprávy k návrhu daňového zákona využívá zákon pojem daňová pohledávka z terminologie insolvenčního zákona a zohledňuje tím skutečnost, že obecný pojem daňová pohledávka zahrnuje nejen pohledávky splatné, ale také pohledávky nesplacené.¹⁵⁰

---

¹⁴⁷ § 266 odst. 1 písm. a) a k) zákona č. 182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů ve vztahu k § 109 odst. 1 písm. c) zákona č. 182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹⁴⁸ § 266 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹⁴⁹ § 245 odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹⁵⁰ § 242 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů; Jaroslav Kobík, Alena Kohoutková, Daňový řád s komentářem 2011, 1. vydání ANAG 2011, 856-857 s

Insolvenční zákon pojem „pohledávka“ nedefinuje, ale velmi často používá. Obecná definice závazkového právního vztahu v § 488 občanského zákona uvádí, že pohledávkou se rozumí věřitelovo právo na plnění, jemuž odpovídá dlužníková povinnost plnit závazek.¹⁵¹

Insolvenční zákon stanoví v závislosti na průběh řízení, způsobech řešení, kdo je ve vztahu k majetkové podstatě osobou s dispozičním oprávněním tzn., určuje osobu, které přísluší nakládat s majetkovou podstatou. Dlužník v době do rozhodnutí o úpadku, insolvenční správce v době od prohlášení konkurzu, dlužník v době od povolení reorganizace a dlužník v době od povolení oddlužení. Zákon od prvopočátku předpokládá, že to bude převážně insolvenční správce kdo bude plnit povinnosti daňového subjektu a podávat řádná daňová tvrzení za období před rozhodnutím o úpadku.¹⁵²

Existuje i zcela opačný názor, že úpadce si plní daňové povinnosti sám a insolvenčního správce se netýkají do doby, než mu vznikne dispoziční oprávnění nakládat s majetkovou podstatou. Jedná se o praktické hledisko přístupu k dokladům, bez kterých nemá insolvenční správce dostatek informací k plnění svých povinností. Pokud doklady převezme insolvenční správce, daňový subjekt má ztíženou možnost z nich čerpat informace a těžko budeme zjišťovat, kdo se vědomě dopustil zkrácení tvrzené daně. Role insolvenčního správce je oslabena ve vztahu ke garanci zákonnosti správy majetku a tento poměrně nový výklad rozhodně neusnadní správu daní.¹⁵³

Daňový subjekt je povinen podat nejpozději do třiceti dnů ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku řádné daňové tvrzení za část zdaňovacího období, která uplynula do dne předcházejícího účinnosti tohoto rozhodnutí a za kterou dosud nebylo podáno. Lhůtu pro podání nelze prodloužit. Jestliže po prohlášení konkurzu zjistí insolvenční správce, že nemá podklady pro zpracování řádného daňového tvrzení nebo dodatečného daňového tvrzení povinnost pro podání zaniká. Insolvenční správce tuto skutečnost sdělí správci daně ve lhůtě pro podání daňového tvrzení a poskytne součinnost nezbytnou ke stanovení daně podle pomůcek.¹⁵⁴

---

¹⁵¹ RICHTER, T. Insolvenční právo. 1. vyd. Praha : ASPI, Wolters Kluwer, 2008, 234 s.

¹⁵² Jaroslav Kobík, Alena Kohoutková, Daňový řád s komentářem 2011, 1. vydání ANAG 2011, 861-862 s.

¹⁵³ Jaroslav Kobík, Alena Kohoutková, Daňový řád s komentářem 2011, 1. vydání ANAG 2011, 861-862 s.

¹⁵⁴ § 244 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

V průběhu insolvenčního řízení je daňový subjekt povinen podat řádné daňové tvrzení nebo dodatečné daňové tvrzení v zákonných lhůtách.¹⁵⁵

Insolvenční správce je daňovým subjektem a má stejná práva a povinnosti jako daňový subjekt.¹⁵⁶

Ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku nevzniká k daňové pohledávce, která není pohledávkou za majetkovou podstatou, úrok z prodlení.¹⁵⁷ Obdobně se neuplatní ani úrok z posečkané částky, neboť rozhodnutím o úpadku pozbývá účinnost rozhodnutí o posečkání.¹⁵⁸

Ke dni předložení konečné zprávy, ke dni podání návrhu na zrušení konkurzu, ke dni zrušení konkurzu a ke dni splnění jiného způsobu řešení úpadku je daňový subjekt povinen zpracovat řádné daňové tvrzení za zdaňovací období, za které ještě nebylo podáno a tvrzenou daň zahrnout do příslušného dokumentu. Dojde-li po účinnosti rozhodnutí o úpadku k přechodu oprávnění nakládat s majetkovou podstatou z insolvenčního správce na daňový subjekt nebo opačně, je ten, kdo dosud byl oprávněn nakládat s majetkovou podstatou, povinen zpracovat ke dni přechodu majetkové podstaty řádné daňové tvrzení za část zdaňovacího období, za které ještě nebylo podáno. Řádné daňové tvrzení se podává ve lhůtě patnáct dnů ode dne, ke kterému mělo dojít k jeho zpracování.¹⁵⁹

Správce daně potřebuje relevantní informace ze strany daňového subjektu mimo standardní lhůty dané zdaňovacími obdobími, aby jako věřitel mohl adekvátně reagovat na dění v insolvenčním řízení. Ve stejné lhůtě musí být předložena veškerá opožděná tvrzení. Příslušné částky daňových povinností musí být součástí závěrečného rozdělování prostředků, protože se jedná o pohledávky za majetkovou podstatou, které mají být uhrazeny v plném rozsahu.¹⁶⁰

Dlužník je v průběhu insolvenčního řízení oprávněn disponovat s majetkovou podstatou. Nelze proto vyloučit, že uhradí běžné daňové povinnosti po zahájení insolvenčního řízení¹⁶¹ a po rozhodnutí o úpadku (pohledávky za majetkovou

---

¹⁵⁵ § 244 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵⁶ § 20 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵⁷ § 243 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵⁸ § 157 odst. 5 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů; Jaroslav Kobík, Alena Kohoutková, Daňový řád s komentářem 2011, 1. vydání ANAG 2011, 860 s.

¹⁵⁹ § 244 odst. 3, 4 a 5 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

¹⁶⁰ Jaroslav Kobík, Alena Kohoutková, Daňový řád s komentářem 2011, 1. vydání ANAG 2011, 863 s.

¹⁶¹ § 111 zákona č. 182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; Systém ASPI-stav k 28.12.2011 do částky 153/2011 Sb. A 57/2011 Sb.m.s., Obsah a text Vzájemné souvislosti daňového a insolvenčního řízení, 2s.

podstatou¹⁶²). Odpovědnost za zajištění plnění daňových povinností má insolvenční správce až po prohlášení konkurzu, či po schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty.¹⁶³ Pohledávky za majetkovou podstatou musí být uplatněny vůči insolvenčnímu správci.¹⁶⁴

Dochází tak k určitému rozštěpení povinností daňového subjektu (daného daňového dlužníka), který je dlužníkem, ale i účastníkem v celém průběhu insolvenčního řízení s omezenou procesní způsobilostí i ve vztahu k právním úkonům, kdy za řádně a včasné provedené úhrady daňové pohledávky za podstatou odpovídá insolvenční správce. Nejsou-li pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim na roveň postavené uhrazeny, je insolvenční správce ze zákona v postavení dlužníka a uspokojení těchto pohledávek se domáháme přímo vůči insolvenčnímu správci.¹⁶⁵

Pohledávky za majetkovou podstatou mohou být hrazeny kdykoliv v průběhu insolvenčního řízení, počínaje od rozhodnutí o úpadku.¹⁶⁶ Pokud insolvenční správce neuspokojí pohledávku za podstatou řádně a včas, je správce daně oprávněn domáhat se jejího splnění žalobou podanou proti insolvenčnímu správci. Nejedná se o incidenční spor. Po právní moci rozhodnutí o žalobě stanoví insolvenční soud lhůtu k uspokojení pohledávky a jejího příslušenství a může určit, z jaké části majetkové podstaty má být pohledávka splněna.¹⁶⁷ Na základě rozhodnutí insolvenčního soudu lze nařídit a provést výkon rozhodnutí na majetku patřícím do majetkové podstaty. Návrh musí být podán proti insolvenčnímu správci jako povinnému. Jedná se o jediný zákonem připuštěný případ výkonu rozhodnutí (exekuce) na majetek z majetkové

---

¹⁶² § 168 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹⁶³ §§ 246, 408 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹⁶⁴ § 203 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; Systém ASPI-stav k 28.12.2011 do částky 153/2011 Sb. A 57/2011 Sb.m.s., Obsah a text Vzájemné souvislosti daňového a insolvenčního řízení, 2s.

¹⁶⁵ § 203 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; Systém ASPI-stav k 28.12.2011 do částky 153/2011 Sb. A 57/2011 Sb.m.s., Obsah a text Vzájemné souvislosti daňového a insolvenčního řízení, 2s.

¹⁶⁶ § 168 odst.3 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹⁶⁷ § 203 odst. 4 a 5 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; Systém ASPI-stav k 28.12.2011 do částky 153/2011 Sb. A 57/2011 Sb.m.s., Obsah a text Vzájemné souvislosti daňového a insolvenčního řízení, 2s.

podstaty, který může být proveden v insolvenčním řízení a to i v konkurzu.¹⁶⁸
V ostatních případech lze výkon rozhodnutí (exekuci) nařídit, nelze ji však provést.¹⁶⁹

8.1 Daňové pohledávky za majetkovou podstatou a přeplatek

Daňové pohledávky, které vznikly v důsledku daňových povinností v době ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku do ukončení insolvenčního řízení, jsou pohledávkami za majetkovou podstatou.¹⁷⁰

Pro potřeby insolvenčního řízení je za majetek daňového subjektu považován vratitelný přeplatek s tím, že přeplatek vzniklý na základě daňových povinností, které vznikly nejpozději dnem předcházejícím dni účinnosti rozhodnutí o úpadku, se použije pouze na úhradu splatných daňových pohledávek, které nejsou pohledávkami za majetkovou podstatou, nejpozději do jejich přezkoumání při přezkumném jednání.¹⁷¹ Zákon řeší pohledávky spravované v režimu daňového řádu, jedná se o daně a další plnění v dělené správě.

Přeplatek vzniklý na základě daňových povinností, které vznikly v době ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku, se použije pouze na úhradu splatných pohledávek za majetkovou podstatou.¹⁷²

---

¹⁶⁸ § 267 odst. 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; Systém ASPI-stav k 28.12.2011 do částky 153/2011 Sb. A 57/2011 Sb.m.s., Obsah a text Vzájemné souvislosti daňového a insolvenčního řízení, 2 s.

¹⁶⁹ § 267 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹⁷⁰ § 242 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů; Baxa, J.; Dráb, O.; Kaniová, L.; Lavický, P.; Schillerová, A.; Šimek, K.; Žiškova, M. Daňový řád. Komentář. II. díl. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011, s.1411

¹⁷¹ § 242 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů; Baxa, J.; Dráb, O.; Kaniová, L.; Lavický, P.; Schillerová, A.; Šimek, K.; Žiškova, M. Daňový řád. Komentář. II. díl. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011, s.1414

¹⁷² § 242 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů; Baxa, J.; Dráb, O.; Kaniová, L.; Lavický, P.; Schillerová, A.; Šimek, K.; Žiškova, M. Daňový řád. Komentář. II. díl. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011, s.1414 -1415

9. Postup celního úřadu v insolvenčním řízení, přihláška, postup po rozhodnutí o úpadku

Celní úřad a jiné úřady vyjmenované v insolvenční zákonu¹⁷³ mají zákonný nárok být vyrozuměni o zahájení insolvenčního řízení. Jedná se o nesporné usnadnění činnosti celního úřadu ve vztahu k insolvenčnímu soudu. Celní úřad nemusí vyhledávat informace o zahájení insolvenčního řízení u všech spravovaných subjektů. Správce daně má dostatek času na zahájené insolvenční řízení reagovat zasláním přihlášky a sledovat vývoj insolvenčního řízení do rozhodnutí o úpadku.

Insolvenční soud vyrozumí vyjmenované subjekty¹⁷⁴ o vydání rozhodnutí o úpadku. Mezi zákonem vyjmenované subjekty nebyl celní úřad zařazen. Finanční úřad, úřad práce, okresní správa sociálního zabezpečení atd. vyrozumění o úpadku obdrží. **Zákonodárce na celní úřad v tomto případě pozapomněl** a jedná se o legislativní chybu, kterou musí celní úřad napravit zvýšenou vyhledávací činností.

Celní úřady nemají ustálenou klientelu jako finanční úřady, ale předepisují velké množství platebních povinností, které se evidují v registrech i z moci úřední. U těchto osob je nutné při prvotním zápisu prověřovat v databázi ISIR (insolvenční rejstřík), zda dlužník není v insolvenčním řízení.

9.1 Postup celního úřadu po zahájení insolvenčního řízení

Celní úřad je povinen zkontrolovat po obdržení informace o zahájení insolvenčního řízení u daňového subjektu (viz. příloha č. 1) v evidenci dlužníků celní správy, zda daňový subjekt uvedený v insolvenční vyhlášce nemá nedoplatky, pohledávky a přeplatky. Dále je celní úřad povinen informovat ostatní celní úřady, u nichž jsou evidovány nedoplatky o zahájení insolvenčního řízení. Tato informace musí být na další celní úřad doručena nejpozději následující pracovní den. Přesnost a rychlost předání informace je důležitá pro včasné podání přihlášky do insolvenčního řízení.

9.2 Pohledávky, které se uplatňují přihláškou

Pohledávky, které se uplatňují přihláškou do insolvenčního řízení (viz. příloha č. 2), jsou všechny pohledávky bez ohledu na jejich splatnost a nedoplatky vzniklé

---

¹⁷³ § 102 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹⁷⁴ § 139 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

v důsledku daňových povinností, které vznikly nejpozději do dne předcházejícího dni účinnosti rozhodnutí o úpadku.¹⁷⁵

Pohledávka musí být řádným způsobem a ve lhůtách stanovených insolvenčním zákonem doručena insolvenčnímu soudu.¹⁷⁶ Celní úřad doručuje soudu elektronicky prostřednictvím datových schránek.

Daňové povinnosti vznikají okamžikem, kdy nastaly **skutečnosti, které jsou podle zákona předmětem daně, nebo skutečnosti tuto povinnost zakládající.**¹⁷⁷ Vznik daňové povinnosti určují jednotlivé daňové zákony (zákon o DPH, o SPD apod.), přičemž pro insolvenční řízení není rozhodující, kdy byla daň pravomocně vyměřena, nýbrž, kdy nastala skutečnost, která je předmětem daně, nebo která zakládá daňovou povinnost.

Příklad: *U spotřebních daní je rozhodnou skutečností určující, zda se jedná o pohledávku, která se přihlašuje do insolvenčního řízení, nebo která se uplatňuje vůči insolvenčnímu správci, uvedení vybraných výrobků do volného daňového oběhu. Pokud k uvolnění vybraných výrobků do volného daňového oběhu dojde před rozhodnutím o úpadku, musí se spotřební daň z vybraných výrobků přihlásit do insolvenčního řízení. Dojde-li k uvolnění vybraných výrobků do volného daňového oběhu po rozhodnutí o úpadku, spotřební daň z těchto vybraných výrobků je pohledávkou za majetkovou podstatou.*

V rámci dělené správy je nutno postupovat analogicky,¹⁷⁸ neboť se jedná o daně tzn., že pro posouzení, zda se jednotlivé pohledávky z dělené správy přihlásí do insolvenčního řízení, nebo zda se uplatní u insolvenčního správce jako pohledávky za majetkovou podstatou, je nutné zohlednit, kdy vznikly skutečnosti zakládající konkrétní „daňovou povinnost“.

*Stejným způsobem se rozlišují i pohledávky vzniklé podle celních předpisů. Pro jejich uspokojení se uplatňuje stejný postup jako u daní (viz. § 2 odst. 3 daňového řádu). Vznik daňové povinnosti, v tomto případě **vznik celního dluhu**, upravují jednotlivá*

---

¹⁷⁵ § 110 odst. 3 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 3s

¹⁷⁶ § 173 odst. 1 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹⁷⁷ § 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů; Baxa, J.; Dráb, O.; Kaniová, L.; Lavický, P.; Schillerová, A.; Šimek, K.; Žiškova, M. Daňový řád. Komentář. I. díl. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011, s.20

¹⁷⁸ § 2 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů; Baxa, J.; Dráb, O.; Kaniová, L.; Lavický, P.; Schillerová, A.; Šimek, K.; Žiškova, M. Daňový řád. Komentář. I. díl. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011, s.17

ustanovení nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992 Sb., kterým se vydává celní kodex Společenství (dále jen „NR 2913/1992“) a nařízení Komise (EHS) č. 2454/1993 Sb. kterým se provádí NR 2913/1992.¹⁷⁹

Příklad:

„1.1.2011

1.5.2011

15.6.2011

zahájení insolvenčního řízení vydáno usnesení o úpadku

x _____ x _____ x _____

14.6.2011 – den předcházející dni účinnosti

rozhodnutí o úpadku

←-1---2---3-----xx_____

Příklady skutečností, které zakládají daňovou povinnost:

1) uvolnění vybraných výrobků do volného daňového oběhu – pohledávka spotřební daně,

2) odnětí pozemků-pravomocné rozhodnutí o trvalém odnětí – pohledávka za trvalé odnětí

3) propuštění zboží do režimu volného oběhu – pohledávka na cle, případně DPH a SPD.

Vzniknou-li tyto skutečnosti do 14. 6. 2011, včetně, přihlašují se daňové pohledávky z nich vyplývající do insolvenčního řízení.

Vzniknou-li tyto skutečnosti 15. 6. 2011 a později, jedná se o pohledávky za majetkovou podstatou, které se uplatňují vůči insolvenčnímu správci a lze je vymáhat.¹⁸⁰

Celní úřad může **nesplatnou pohledávku a nedoplatek** přihlásit již po zahájení insolvenčního řízení, ale z praktických důvodů je vhodné tyto **pohledávky přihlašovat až po prohlášení úpadku**. Celní úřad v přihlášce stanoví přesnou výši pohledávky ke dni rozhodnutí o úpadku. Jedná se zejména o úroky z prodlení.¹⁸¹ Úroky z prodlení po rozhodnutí o úpadku již nepřirůstají k daňové pohledávce.¹⁸²

¹⁷⁹ Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 3-4 s.

¹⁸⁰ Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 4 s.

¹⁸¹ § 243 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů ve vztahu k § 170 písmeno d) zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 4 s

¹⁸² Baxa, J.; Dráb, O.; Kaniová, L.; Lavický, P.; Schillerová, A.; Šimek, K.; Žiškova, M. Daňový řád. Komentář. II. díl. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011, s.1421

Z pohledu insolvenčního soudu není vhodné odkládat přihlášení pohledávky až po rozhodnutí o úpadku. Může dojít ke zkreslení informací o výši pohledávek před rozhodnutím o úpadku a nesprávnému úsudku o formě řešení úpadku.

Pohledávky, které nebyly doposud pravomocně vyměřeny, celní úřad přihlásí jako **pohledávku dosud neurčité výše** a uvede, že jde o pohledávku nesplatnou, nebo vázanou na podmínku vzniklou ze zákona,¹⁸³ avšak dosud nestanovenou rozhodnutím celního úřadu. Pohledávka se vymezí druhem daně, zdaňovacím obdobím (případně jeho částí, záloha na daň) a odkazem na příslušný daňový nebo poplatkový zákon, podle kterého vznikla. Výši takto přihlašované pohledávky určí celní úřad odhadem a do přihlášky uvede s tím, že tato bude přesně sdělena a doložena po vydání rozhodnutí o vyměření daně.

Po vydání rozhodnutí o vyměření daně celní úřad takto přihlášenou pohledávku doloží příslušným rozhodnutím a to **nejpozději do nařízení přezkumného jednání**. Je vhodné takovéto přihlášky podávat samostatně z důvodu možnosti popření pohledávky v přezkumném jednání, popř. její skutečné výše a zákonného ručení osoby, která přihlášku podepsala.¹⁸⁴

9.3 Pokuty

Pokuty uložené celními orgány, nebo pokuty předané k vybrání a vymáhání od ostatních orgánů státní správy v rámci dělené správy se v insolvenčním řízení neuspokojují žádným ze způsobů řešení úpadku¹⁸⁵ s výjimkou reorganizace při splnění daných podmínek.

U pokut tedy není pro účely přihlašování pohledávek do insolvenčního řízení nutné rozlišovat, zda vznikly před rozhodnutím o úpadku či po rozhodnutí o úpadku, neboť k jejich uhrazení v rámci insolvenčního řízení nikdy nedojde. Tato skutečnost však znamená, že je z povahy věci vyloučen vzájemný zápočet pokuty a daní.¹⁸⁶ Pokud celní úřad eviduje u úpadce přeplatek na dani a tento by chtěl započíst na úhradu nedoplatku na pokutě, došlo by de facto k uhrazení pokuty v rámci insolvenčního řízení, což je s ohledem na výše uvedenému vyloučeno.

---

¹⁸³ § 173 odst. 3 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

¹⁸⁴ § 181 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 5s.

¹⁸⁵ § 170 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 5s.

¹⁸⁶ § 242 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

Vzhledem k účinnosti daňového řádu od 1. 1. 2011 se nabízela otázka, zda peněžitá plnění v rámci dělené správy kam patří i pokuty, které daňový řád zahrnul pod daně,¹⁸⁷ by nebylo možné přihlašovat do insolvenčního řízení jako daňové pohledávky. Výkladem pojmu pokuta a důvodem jejího uložení, kdy její povahou je zejména sankce za nesplnění povinnosti a její výchovný charakter není možné změnit charakter vzniku pohledávky. Daňový řád zařazením pokut pod daň umožnil efektivní správu platebních povinností a správu osobních daňových účtů. Povaha nedoplatku zůstává zachována. Pokuta je pokutou a podle insolvenčního zákona je mimosmluvní sankcí, která se v insolvenčním řízení neuspokojuje. Tento názor je upraven ve vnitřních aktech řízení Celní správy ČR¹⁸⁸ a správnost názoru potvrzuje v informativní dopis Ministerstva spravedlnosti ČR.¹⁸⁹

9.4 Zálohy platebních povinností

Obdržel-li celní úřad pravomocné rozhodnutí o zálohách (viz. příloha č. 3) před rozhodnutím o úpadku, přihlásí se do insolvenčního řízení předepsané a splatné zálohy do rozhodnutí o úpadku. Skutečnost, která zakládá platební povinnost (zálohu) je **nabytí právní moci rozhodnutí o zálohách** (viz. příloha č. 4). Pokud celní úřad nestihne podat přihlášku pohledávky (např. na základě pozdního zaslání rozhodnutí ukladatelem) ve lhůtě stanovené v rozhodnutí o úpadku, nelze takovou pohledávku uspokojit ani **v rámci započtení případného přeplatku**.¹⁹⁰ Celní úřad se nestal přihlášeným věřitelem a tím nesplnil podmínku pro vzájemné započtení podle pravidel uvedených v insolvenčním zákoně. Celní úřad v těchto případech vyrozumí příslušného ukladatele s tím, že pohledávka nebyla přihlášena z důvodu pozdního

¹⁸⁷ § 2 odst.3 písm. c) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů; Baxa, J.; Dráb, O.; Kaniová, L.; Lavický, P.; Schillerová, A.; Šimek, K.; Žiškova, M. Daňový řád. Komentář. I. díl. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011, s.12

¹⁸⁸ Celní správa ČR GŘC, Služební předpis č. 21/2010, Postup celních úřadů v insolvenčním řízení, vydaný dne 5. 8. 2010, čl. 15, Pohledávky, které se neuspokojují, 8 s.

¹⁸⁹ Ministerstvo spravedlnosti ČR, dopis č.j. 2/2011-LO-SP_1/222 ze dne 9.12.2011, 1s, „Podle našeho názoru nelze pro účely insolvenčního řízení zcela aplikovat definici daně podle ustanovení § 2 odst. 3 písm. a) až c) daňového řádu, a to právě s ohledem na ustanovení § 170 písm. d) insolvenčního zákona. Domníváme se, že v intencích insolvenčního zákona nelze pokutu jakožto mimosmluvní sankci podřadit za účelem přednostního uspokojení pod ustanovení § 168 odst. 2 písm. e) citovaného zákona s odkazem, že se jedná o daň podle daňového řádu. Ustanovení § 168 odst. 2 písm. e) souvisí podle našeho názoru pouze s ustanovením § 2 odst. 3 písm. a) daňového řádu. Pokuty a jiná peněžitá plnění podle ustanovení § 2 odst. 3 písm. c) daňového řádu spadají v kontextu insolvenčního zákona do vymezení mimosmluvních sankcí podle ustanovení § 170 písm. d) insolvenčního zákona. S ohledem na výše uvedené se proto domníváme, že v případě, kdy nelze v insolvenčním řízení uspokojit mimosmluvní sankce žádným způsobem řešení úpadku, nelze v insolvenčním řízení uplatňovat ani výši exekučních nákladů, které vznikají v souvislosti s vymáháním mimosmluvních sankcí vyloučených z uspokojování podle § 170 písm. d) insolvenčního zákona.“

¹⁹⁰ § 140 odst. 3 písmeno a) zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

zaslání rozhodnutí od ukladatele. Vymáhat pohledávku bude možné pouze v případě, že insolvenční řízení skončí, úpadce nezanikne a bude zachována lhůta k vymáhání. Následně je možné činit kroky ke zjištění majetku dlužníka pro případné zahájení daňové exekuce.¹⁹¹

Zálohy splatné po rozhodnutí o úpadku se uplatní podle § 203 insolvenčního zákona vůči insolvenčnímu správci jako pohledávka za majetkovou podstatou, nebo pohledávka jim postavená na roveň.

Příklad:

Rozhodnutí o zálohách na rok 2011 nabylo právní moci dne 5. 1. 2011. Celní úřad obdrží rozhodnutí dne 10. 3. 2011. Dne 18. 3. 2011 bylo vydáno rozhodnutí o úpadku, zálohy byly stanoveny v měsíčních splátkách vždy do 25. dne kalendářního měsíce. Celní úřad přihlásí do insolvenčního řízení zálohy za první dva měsíce roku 2011 (do rozhodnutí o úpadku) a ostatní zálohy roku 2011 uplatní vůči insolventnímu správci.

V případě, že celní úřad obdrží pravomocné rozhodnutí o zálohách (viz. příloha č. 3) před rozhodnutím o úpadku a přihlásí do insolvenčního řízení předepsané a nesplacené zálohy nejedná se o zásadní chybu. Pokud insolvenční správce pohledávky nevyloučí v přezkumném jednání, není možné uplatnit pohledávku vůči insolventnímu správci jako pohledávku za majetkovou podstatou, nebo pohledávku jim postavenou na roveň.

9.5 Poplatky v rámci dělené správy

Zálohy:

U poplatků za odběr vody, či za vypouštění odpadních vod (a podle jiných poplatkových zákonů), je skutečností, která zakládá daňovou povinnost **nabytí právní moci rozhodnutí o stanovení výše poplatku** (viz. příloha č. 5) **a v případě poplatků, které se platí zálohově, nabytí právní moci rozhodnutí o stanovení výše záloh**. Obdrží-li celní úřad rozhodnutí o poplatku před rozhodnutím o úpadku, bude postupovat takto:

- a) pokud celní úřad již podal přihlášku pohledávky (záloh), použije skutečný **přeplatek** vzniklý v důsledku částečného zaplacení záloh a vyúčtování poplatku za stejný rok na úhradu nedoplatku na přihlášených zálohách

---

¹⁹¹ Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 6s.

a vezme zpět přihlášku pohledávky zcela nebo částečně. Bude-li přeplatek vyšší než přihlášená pohledávka, lze z rozdílu uhradit další nedoplatek za podmínek a postupem podle § 242 odst. 2 daňového řádu.

- b) pokud celní úřad již podal přihlášku pohledávky (záloh) a v důsledku částečně zaplacených záloh a vyúčtování poplatku za stejný rok vznikne skutečný **nedoplatek**, celní úřad doplní (navýší) pohledávku na nezaplacených zálohách přihlášenou do insolvenčního řízení. Podmínkou pro navýšení přihlášení pohledávky je dodržení zákonné lhůty, tj. k navýšení přihlášené pohledávky musí dojít nejpozději **do přezkumného jednání**. Pokud se nedoplatek nevztahuje k rozhodnutí o zálohách, které byly přihlášeny do insolvenčního řízení (např. zálohy jsou přihlášeny na rok 2010, avšak nedoplatek vzniklý z vyúčtování se vztahuje k poplatku a zálohám za rok 2009), bude tento nedoplatek přihlášen zvlášť, bude-li dodržena zákonem stanovená lhůta pro přihlášení do insolvenčního řízení.¹⁹²

Příklad:

- I. Máme předepsány zálohy na osobním účtu dlužníka podle rozhodnutí na rok 2012 se čtvrtletní splatností 25. 3. 2012, 25. 6. 2012, 25. 9. 2012 a 25. 12. 2012. Dne 1. 5. 2012 bylo vydáno rozhodnutí o úpadku. Celní úřad přihlásí všechny zálohy stanovené pro rok 2012. Dne 2. 3. 2012 obdrží celní úřad rozhodnutí o stanovení poplatku za rok 2011. V případě, že se bude jednat o **nedoplatek** na poplatcích za rok 2011, podá celní úřad v souladu se lhůtou stanovenou v usnesení o úpadku přihlášku tohoto nedoplatku do insolvenčního řízení. V případě, že se bude jednat o **přeplatek** na poplatcích za rok 2011, lze tento přeplatek použít na úhradu předepsaných záloh pro rok 2012, případně jiných přihlášených nedoplatků, které vznikly na základě skutečností před rozhodnutím o úpadku (viz § 242 daňového řádu). Pokud přeplatek nepostačí na úhradu předepsaných záloh, celní úřad zbývající část nedoplatku přihlásí do insolvenčního řízení. Pokud byly předepsané zálohy již přihlášeny do insolvenčního řízení a poté dojde k započtení přeplatku z vyúčtování za rok 2011, vezme celní úřad přihlášku nedoplatku částečně zpět.¹⁹³*
- II. Celní úřad obdrží rozhodnutí o zálohách na rok 2012 v celkové výši 3.587.929,- Kč. Zálohy budou hrazeny v pravidelných měsíčních splátkách. V 1. – 11. měsíci ve výši 298.994,- Kč a ve 12. měsíci kalendářního roku ve výši 298.995,- Kč vždy k 25. dni*

¹⁹² Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 6 - 7s.

¹⁹³ Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 7s.

kalendářního měsíce. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 5. 1. 2012. Dne 20. 1. 2012 bylo vydáno rozhodnutí o úpadku. Celní úřad přihlásí všechny zálohy stanovené pro rok 2012, tj. 3.587.929,- Kč. Protože je zde důvodný předpoklad, že celní úřad obdrží rozhodnutí o stanovení poplatku za rok 2011, vyúčtování, na základě kterého může vzniknout případný nedoplatek, viz např. § 88 odst. 10 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, celní úřad přihlásí samostatnou pohledávku – poplatek za rok 2011 – jako pohledávku **dosud neurčené výše** s tím, že uvede, že jde o pohledávku vzniklou ze zákona, avšak dosud nedeklarovanou rozhodnutím ukladatele. V tomto případě bude celní úřad kontaktovat ukladatele a zažádá o zaslání poplatkového přiznání povinného z důvodu předběžného vyčíslení přihlašované pohledávky a o neprodlené vydání rozhodnutí (vyúčtování) a jeho zaslání celnímu úřadu pro účely doložení oprávněnosti přihlášené pohledávky do insolvenčního řízení.¹⁹⁴

9.6 Změna výše přihlášené pohledávky

Celní úřad může **měnit výši** (navyšovat) nebo pořadí přihlašované pohledávky **až do skončení prezumného jednání, dokud jeho pohledávka není zjištěna.**¹⁹⁵

9.7 Snížení výše přihlášené pohledávky

Celní úřad může snížit výši přihlášené pohledávky kdykoli v průběhu insolvenčního řízení, a to **zpětvzetím** přihlášené pohledávky nebo **částečným zpětvzetím** podle § 184 insolvenčního zákona. Zpětvzetí se činí vůči insolvenčnímu soudu, který o něm rozhodne usnesením. Ve zpětvzetí přihlášené pohledávky je nutné identifikovat přihlášenou pohledávku, které se snížení týká, a částku, o jakou se pohledávka snižuje, jedná-li se o částečné zpětvzetí.¹⁹⁶

9.8 Pohledávky, které se nepřihlašují do insolvenčního řízení

Do insolvenčního řízení se podle insolvenčního zákona **nepřihlašují mimosmluvní sankce postihující majetek dlužníka.**¹⁹⁷ Mimosmluvní sankcí se rozumí **jakákoli pokuta bez ohledu na ukladatele** (např. Česká inspekce životního

¹⁹⁴ Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 7 - 8 s.

¹⁹⁵ § 192 odst. 2 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 8 s.

¹⁹⁶ § 184 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů; Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 8 s.

¹⁹⁷ § 170 písm. d) zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

prostředí, Policie ČR, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, celní úřad (v rámci správního nebo daňového řízení) **nebo její výši.**

Celní úřad dále nebude přihlašovat příslušenství daně vzniklé podle daňového zákona, které sleduje osud daně a podle insolvenčního zákona se neuspokojují.¹⁹⁸ Jedná se zejména o náklady řízení, včetně případných exekučních nákladů, které byly vyměřeny před rozhodnutím o úpadku. Celní úřad nebude uplatňovat u insolvenčního správce exekuční náklady, které evidují v souvislosti s nařízením daňové exekuce po rozhodnutí o úpadku.¹⁹⁹

Promlčené pohledávky se nepřihlašují do insolvenčního řízení. Ustanovení § 170 insolvenčního zákona je neuvádí mezi vyloučenými pohledávkami z uspokojení, ale mimoinsolvenční hodnota takovéto pohledávky je nulová, je-li promlčení namítnuto. Hodnota takovéto pohledávky by tedy v insolvenci měla být rovněž nulová. Obdobně to platí na **zaniklé pohledávky** podle daňového řádu. Přihlášením pohledávky by se celní úřad vystavil riziku sankcím za přihlášené pohledávky v nadsazené výši.²⁰⁰

9.9 Úroky z prodlení

Úroky z prodlení přihlašujeme do insolvenčního řízení. V případě, že celní úřad podá přihlášku pohledávky včetně úroků z prodlení ihned po zahájení insolvenčního řízení, tzn. před vydáním rozhodnutí o úpadku, musí tuto přihlášku následně doplnit – navýšit pohledávku o úroky z prodlení, které vznikly v době od podání přihlášky pohledávky do dne, který předchází rozhodnutí o úpadku. U přihlášených pohledávek úroky z prodlení ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku nevznikají.²⁰¹

---

¹⁹⁸ Usnesení Vrchního soudu v Praze KSPL 56 INS 9126/2012 1 VSPH 1159/2012-P1-9 ze dne 7.9.2012, ve kterém je uvedeno, že usnesení Krajského soudu v Plzni se potvrzuje a přihláška věřitele Celního úřadu Klatovy ve výši 500 Kč se odmítá a účast odvolatele v insolvenčním řízení končí. Přihlášená pohledávka ve výši 500 Kč představuje exekuční náklady vyměřené podle daňového řádu, které nejsou taxativně uvedeny v § 170 insolvenčního zákona a proto na ně nelze nahlížet jako na pohledávky vyloučené z uspokojení. Podle § 2 odst. 5 daňového řádu se příslušenstvím daně rozumějí úroky, penále, pokuty a náklady řízení, jsou-li ukládány nebo vznikají podle daňového zákona. Úroky, penále a pokuta za opožděné tvrzení daně sledují osud daně. Z citovaného ustanovení je zřejmé, že též exekuční náklady jako příslušenství daně s ní nutně sdílejí i její právní důvod. Proto ustanovení § 170 písm. d) insolvenčního zákona vylučují z uspokojení v insolvenčním řízení též mimosmluvní sankce postihující majetek dlužníka nutně dopadá jak na nezaplacenou blokovou pokutu, tak i na její příslušenství, tedy i na exekuční náklady.

¹⁹⁹ Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 9 s.

²⁰⁰ RICHTER, T. Insolvenční právo. 1. vyd. Praha : ASPI, Wolters Kluwer, 2008, 252-253 s.

²⁰¹ § 243 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů; Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 10 s.

Úroky z prodlení mohou vzniknout u pohledávky za majetkovou podstatou v případě, že insolvenční správce neuhradí daňovou povinnost ve lhůtě splatnosti.

Příklad:

Insolvenční řízení bylo zahájeno dne 15. 5. 2011, rozhodnutí o úpadku bylo vydáno dne 10. 6. 2011, celní úřad podal přihlášku dne 20. 5. 2011 a k těmto dnům vyčíslil úroky z prodlení. Celní úřad po vydání rozhodnutí o úpadku doměří úroky z prodlení od 21. 5. 2011 do 9. 6. 2011 a současně o doměřenou částku úroků z prodlení doplní přihlášku podanou do insolvenčního řízení.²⁰²

9.10 Zajištěné pohledávky

Zajištěným věřitelem se celní úřad stane v insolvenčním řízení pokud **má pohledávku zajištěnu** majetkem náležící do majetkové podstaty **zástavním právem.**²⁰³ Je-li pohledávka celního úřadu **zajištěna jiným způsobem**, který umožňuje celní zákon, či zákon o spotřebních daních, např. ručením, smluvní pokutou, jistotou, uznáním dluhu, zajištěním daňového skladu apod., **nejde o zajištěného věřitele** pro účely insolvenčního řízení. Takovéto pohledávky se uplatní jako nezajištěné, tj. přihlášku pohledávky. O existenci jistoty se vyrozumí insolvenční správce.

Pohledávku zajištěnou ručením celní úřad přihlásí jako pohledávku nezajištěnou a nepodmíněnou a zároveň pohledávku uplatní u ručitele. V případě, že ručitel uspokojí pohledávku celního úřadu za dlužníka, může se v insolvenčním řízení domáhat uspokojení místo celního úřadu, tzn., že vstupuje do řízení místo celního úřadu.²⁰⁴ Celní úřad nebere přihlášku zpět, oznamuje insolvenčnímu soudu úhradu pohledávky ručitelem. O vstupu ručitele do insolvenčního řízení rozhoduje insolvenční soud na návrh celního úřadu nebo na návrh ručitele. V případě, že pohledávka nebude ručitelem uspokojena, může celní úřad i přesto, že má podanou přihlášku pohledávky v insolvenčním řízení, vymáhat předmětnou pohledávku po ručiteli.²⁰⁵

---

²⁰² § 243 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů; Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 10 s.

²⁰³ § 2 písm. g) zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

²⁰⁴ § 18 a § 183 odst. 3 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

²⁰⁵ Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 10 – 11 s.

V případě, že celní úřad vezme zpět přihlášku pohledávky po úhradě ručitelem a neumožní ručiteli nastoupit na místo celního úřadu, vzniká ručiteli škoda, kterou může uplatnit vůči celnímu úřadu a s velkou pravděpodobností by s náhradou škody uspěl.

9.11 Daňové pohledávky za majetkovou podstatou

Daňové pohledávky za majetkovou podstatou nám vznikají v důsledku daňových povinností **ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku, včetně dne rozhodnutí o úpadku** do ukončení insolvenčního řízení. Rozhodnutí o úpadku je účinné okamžikem zveřejnění v insolvenčním rejstříku.²⁰⁶ Takto vzniklé pohledávky a nedoplatky se uplatňují u insolvenčního správce.²⁰⁷

Příklad:

Insolvenční řízení bylo zahájeno dne 15. 5. 2011, rozhodnutí o úpadku bylo vydáno dne 10. 6. 2011, úpadce je provozovatelem daňového skladu a v období 1. 7. 2011 do 31. 7. 2011 uvolnil do volného daňového oběhu vybrané výrobky. Daňovému subjektu vznikla povinnost podat řádné daňové tvrzení za každou daň do 25 dne následujícího měsíce a daň je splatná do 40 dnů po skončení zdaňovacího období, ve kterém vznikla. V tomto případě se jedná o daňovou pohledávku za majetkovou podstatou, která má být uhrazena.

Příklad:

Insolvenční řízení bylo zahájeno dne 15. 5. 2011, rozhodnutí o úpadku bylo vydáno dne 10. 6. 2011, úpadce dne 15. 1. 2012 obdržel rozhodnutí o stanovení záloh za odběr podzemních vod splatných k 25. 3., 25. 6., 25. 9. a 25.12. roku 2012 v celkové výši 24 000 Kč za rok, kdy jednotlivá záloha činí 6 000 Kč. V tomto případě se jedná o daňovou pohledávku za majetkovou podstatou, která má být uhrazena.

9.12 Doručování písemností při správě daní příjemcům v úpadku

Po zahájení insolvenčního řízení, včetně rozhodnutí o úpadku, je i nadále účastníkem daňového řízení úpadce, daňový dlužník.²⁰⁸ Písemnosti a rozhodnutí musí znít na úpadce. Insolvenční správce se do rozhodnutí neuvádí. V případě

---

²⁰⁶ § 71 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

²⁰⁷ § 203 zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

²⁰⁸ § 266 odst. 1 písm.c) zákona č.182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

doručování rozhodnutí je příjemcem vždy úpadce a insolvenční správce. Pokud má úpadce datovou schránku, celní úřad doručuje vždy do datové schránky úpadce.²⁰⁹

9.13 Započtení pohledávek dlužníka v insolvenční správci podle daňového řádu

Z ustanovení § 242 odst. 2 daňového řádu vyplývá, že lze vzájemně hradit přeplatky, vzniklé nejpozději ke dni předcházejícímu rozhodnutí o úpadku, na nedoplatky, které vznikly nejpozději v den předcházející dni účinnosti rozhodnutí o úpadku. S ohledem na § 170 písm. d) insolvenčního zákona nelze vzájemně hradit přeplatky vzniklé z daňových povinností (např. spotřební daň) na úhradu nedoplatků – mimosmluvních sankcí (např. pokuta). V případě, že přeplatek je vyšší než evidované nedoplatky, stává se přeplatek vratitelným přeplatkem a jako takový tvoří součást majetkové podstaty úpadce, se kterou je oprávněn po rozhodnutí o úpadku nakládat insolvenční správce. Při převedení přeplatku na úhradu nedoplatku se použije postup podle § 154 a § 155 daňového řádu.

Příklad:

Pokud celní úřad obdrží žádost o zaslání přeplatku od jiného správce daně (např. finančního úřadu) po vydání rozhodnutí o úpadku, je jeho povinností ověřit datum vzniku pohledávky a zda se jedná o pohledávku přihlášenou. V případě, že se nejedná o pohledávku za majetkovou podstatou a jedná se o daňovou pohledávku, celní úřad přeplatek převede jinému správci daně.

Příklad:

Daňový subjekt uvedl vybrané výrobky do volného daňového oběhu v únoru 2011 a vyměřená spotřební daň nebyla uhrazena ve lhůtě splatnosti. V květnu 2011 došlo celnímu úřadu rozhodnutí o stanovení poplatku za odběr podzemních vod za rok 2010, na základě kterého vznikl daňovému subjektu skutečný přeplatek (nikoli evidenční). Ke dni 1. 7. 2011 byl prohlášen úpadek. Přeplatek z poplatku za odběr podzemních vod lze dle ustanovení § 242 odst. 2 daňového řádu použít na úhradu nedoplatku na spotřební dani.²¹⁰

Pro nakládání s přeplatkem, který vznikl od účinnosti rozhodnutí o úpadku, mohou nastat dvě rozdílné situace, kdy rozhodným okamžikem bude účinnost rozhodnutí o způsobu řešení úpadku.

²⁰⁹ Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 11 s.

²¹⁰ Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 13 s.

Přeplatek z pohledávky za majetkovou podstatou lze započíst pouze na úhradu pohledávky za majetkovou podstatou, a to za podmínky, že **podmínky započtení** (zejména existence přeplatku a nedoplatku) **byly splněny před rozhodnutím o způsobu řešení úpadku**. I zde platí zákaz vzájemného započtení daňových pohledávek na nedoplatky z pokut a jiných mimosmluvních sankcí.

Časový okamžik rozhodnutí o úpadku a rozhodnutí o způsobu řešení úpadku (např. konkurz, oddlužení) nemusí být nutně totožný.

Pokud insolvenční soud dle § 148 insolvenčního zákona nespojí rozhodnutí o úpadku s rozhodnutím o způsobu řešení úpadku má insolvenční soud dle § 149 a násl. insolvenčního zákona možnost vydat samostatné rozhodnutí o způsobu řešení úpadku. Lhůty pro vydání tohoto rozhodnutí o způsobu řešení úpadku jsou různé, a proto je celní úřad povinen pečlivě sledovat průběh insolvenčního řízení a to z toho důvodu, že vzájemné započtení přeplatků a nedoplatků není vždy přípustné a je vázáno na zákonné podmínky (§ 140 insolvenčního zákona a § 242 daňového řádu). **Vzájemné započtení přeplatků a nedoplatků proto není přípustné, jestliže podmínky započtení byly splněny až po rozhodnutí o způsobu řešení úpadku** (§ 140 odst. 2 insolvenčního zákona).²¹¹

Příklad:

Po účinnosti rozhodnutí o úpadku spojeného s rozhodnutím o způsobu řešení úpadku (1. 5. 2010), za působnosti insolvenčního správce, došlo k uvolnění vybraných výrobků do volného daňového oběhu a tím vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit. Úpadci v červnu 2010 současně vznikne nárok na vrácení daně, tedy přeplatek. Tento přeplatek nelze použít na úhradu vzniklého nedoplatku na spotřební dani, a to s ohledem na ustanovení § 140 odst. 2 insolvenčního zákona, podle kterého by musely být zákonné podmínky započtení splněny před rozhodnutím o způsobu řešení úpadku. Vzhledem k tomu, že ke vzniku nedoplatku i přeplatku došlo po rozhodnutí o způsobu řešení úpadku, nelze tyto vzájemně započíst.

V těchto případech, kdy nebude možné provést vzájemné započtení, bude celní úřad postupovat následovně. Pokud úpadci vznikne skutečný přeplatek, celní úřad vyrozumí insolvenčního správce ve smyslu § 213 insolvenčního zákona a přeplatek podle povahy insolvenčnímu správci poukáže, protože se jedná o majetek úpadce náležící do majetkové podstaty. Pokud úpadci vznikne nedoplatek,

---

²¹¹ Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 13 -14s.

celní úřad jej uplatní u insolvenčního správce jako pohledávku za majetkovou podstatou, tj. použije vyrozumění ve smyslu § 153 daňového řádu.²¹²

9.14 Ukončení insolvenčního řízení

„K ukončení insolvenčního řízení dochází ke dni:

- a) Nabytí právní moci rozhodnutí soudu o tom, že dlužník není v úpadku (§ 158 insolvenčního zákona), rozhodnutí o zrušení konkurzu (§ 308 insolvenčního zákona), rozhodnutí o splnění reorganizačního plánu (není-li účinnost odložena na pozdější dobu (§ 109 odst. 5 a § 352 insolvenčního zákona), rozhodnutí o splnění oddlužení (§ 413 insolvenčního zákona).*
- b) Účinnosti rozhodnutí o odmítnutí insolvenčního návrhu pro vady, o zamítnutí insolvenčního návrhu, o zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku dlužníka, o zastavení řízení pro nedostatek podmínky řízení nebo pro zpětvzetí insolvenčního návrhu (§142 insolvenčního zákona), o zastavení insolvenčního řízení (§ 108 insolvenčního zákona).²¹³*

9.15 Možnost provedení exekuce po ukončení insolvenčního řízení

„Konkurz

Ukončením insolvenčního řízení, resp. zrušením konkurzu neuhrazené daňové pohledávky nezanikají. Pokud je pohledávka nebo její část, která podle rozvrhového usnesení zůstane neuspokojená, může být i po právní moci rozvrhového usnesení a po zrušení konkurzu vymáhána. Exekucním titulem je upravený seznam pohledávek. Dle § 312 odst. 4 insolvenčního zákona lze na základě upraveného seznamu pohledávek podat návrh na výkon rozhodnutí nebo exekuci pro zjištěnou neuspokojenou pohledávku, kterou dlužník nepopřel. Pokud se celní úřad neúčastní insolvenčního řízení např. proto, že nemohl uplatnit pohledávku v insolvenčním řízení může ji způsobem dle § 175 a násl. daňového řádu vymáhat. Výjimku upravuje § 311 insolvenčního zákona. Pokud při zrušení konkurzu dle § 308 odst. 1 písm. c) a písm. d) insolvenčního zákona dojde ke zrušení a následně zániku právnické osoby, která je dlužníkem, a to bez právního nástupce, platí podle ust. § 311 insolvenčního zákona, že zanikají i neuspokojené pohledávky za tímto dlužníkem, pokud je nelze uspokojit ze zajištění, a to jak osobního – ručení, tak i věcného – zástavní právo. I tyto pohledávky lze tedy uspokojit ze zajištění.

²¹² Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 14 s.

²¹³ Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 17 s.

Oddlužení

V případě, kdy je úpadek řešen oddlužením a dlužníkovi dále vznikají další daňové povinnosti v důsledku skutečností, které vznikly po rozhodnutí o úpadku (např. úpadce se po rozhodnutí o úpadku dopustil přestupku, za který mu byla uložena pokuta, kterou neuhradil), lze tyto pohledávky uplatnit obvyklým způsobem, tzn., že lze zaslat vyrozumění o nedoplatku úpadci, nebo nařídit, avšak neprovést daňovou exekuci.

Po splnění všech povinností dle schváleného způsobu oddlužení vydá insolvenční soud usnesení, kterým vezme na vědomí splnění oddlužení. S vydáním tohoto rozhodnutí ještě nejsou ve vztahu k existenci neuspokojených pohledávek spojeny fakticky žádné důsledky. Neuspokojené pohledávky trvají, lze je dokonce u dlužníka vymáhat – exekuci lze i finalizovat. Tento stav trvá až do doby, než soud vydá další usnesení – rozhodnutí o osvobození dlužníka od placení pohledávek zahrnutých do oddlužení. Toto rozhodnutí vydává soud pouze a výhradně na návrh dlužníka dle § 414 insolvenčního zákona. Pokud soud vydá toto rozhodnutí, osvobodí dlužníka od placení:

- a) zůstatku neuspokojených přihlášených pohledávek,*
- b) pohledávek, které nebyly přihlášeny, ač přihlášeny být měly,*
- c) pohledávek, ke kterým se v insolvenčním řízení nepřihlíželo – např. pokuty a jiná peněžitá plnění podle § 170 insolvenčního zákona.*

Všechny takto dotčené pohledávky nezanikají, ale dlužník již nemá povinnost je plnit. Tyto pohledávky ve vztahu k dlužníkovi existují pouze jako tzv. naturální obligace, což znamená, že v případě dobrovolného plnění se nejedná o bezdůvodné obohacení ze strany CÚ. Dlužník může volně disponovat s částí příjmů, které má k uspokojování svých životních potřeb, a nejedná se o prostředky, kterými ve splátkách plní pohledávky nezajištěných věřitelů.

Na případné neuhrazené pohledávky za majetkovou podstatou se osvobození dlužníka nevztahuje a je možné je po skončení insolvenčního řízení vymáhat. Tento názor není možné z praxe ověřit, protože tato situace ještě nenastala. Oddlužení začali soudy povolovat od roku 2007 a oddlužení bude dobíhat na konci roku 2012. V případě, že dojde k odejmutí či zániku osvobození dlužníka dle § 417 insolvenčního zákona, je možné pohledávky opět vymáhat, jako by k osvobození od placení pohledávek nedošlo.

Reorganizace

Podstatným momentem pro určení výše pohledávky, v jaké bude v rámci reorganizace uspokojena, je rozhodování o obsahu reorganizačního plánu. Již v okamžiku účinnosti reorganizačního plánu platí na základě ustanovení § 356 insolvenčního zákona, že není-li v insolvenčním zákoně nebo v reorganizačním plánu stanoveno jinak, dochází účinností reorganizačního plánu k „novaci“, tj. všechny dosavadní pohledávky jsou nahrazeny pohledávkami novými, které vzniknou na základě reorganizačního plánu.

Ustanovení § 359 insolvenčního zákona stanoví, že pohledávky, které se v insolvenčním řízení neuspokojují (§170 insolvenčního zákona), přijetím reorganizačního plánu zanikají, nejde-li o mimosmluvní sankce postihující majetek dlužníka nebo není-li v reorganizačním plánu stanoveno jinak. Půjde-li tedy o mimosmluvní sankce, které postihují majetek dlužníka, platí ohledně tohoto druhu pohledávek jistá výjimka. Pokud by reorganizační plán na tento druh pohledávek nereagoval, tedy by prakticky s těmito pohledávkami nepočítal (i když nebyly přihlášeny), pak pro tyto pohledávky neplatí zmíněná novace a závazek z titulu těchto neuhrazených pohledávek trvá i nadále bez ohledu na účinný reorganizační plán. Přijetím reorganizačního plánu zanikají dle ust. § 359 insolvenčního zákona zůstatky pohledávek nepřiznaných tímto plánem a zanikají takto i pohledávky nepřihlášené dle § 356 insolvenčního zákona.²¹⁴

9.16 Shrnutí

Celní úřady jako správci daně nemají v insolvenčním řízení žádnou výhodu oproti ostatním věřitelům.²¹⁵ Insolvenční řízení je nijak nezvýhodňuje. Přihlášení pohledávek, komunikace s insolvenčním soudem, či insolvenčním správcem je stejné u všech věřitelů. Rozmanitost spravovaných daní, poplatků a pokut vytváří tlak na jednotlivé zaměstnance úřadu zabývající se problematikou insolvenčního řízení, kteří musí být dostatečně kreativní a mít dostatečné znalosti o insolvenčním řízení.

---

²¹⁴ Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd.241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012), 17 - 19 s.

²¹⁵ Baxa, J.; Dráb, O.; Kaniová, L.; Lavický, P.; Schillerová, A.; Šimek, K.; Žiškova, M. Daňový řád. Komentář. II. díl. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011, s.1417

Vlastnické právo jako právo základní je chráněno čl. 11 Listiny. Podle věty první a druhé odst. 1 uvedeného článku Listiny má každý právo vlastnit majetek a vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu. Z uvedené ústavní normy nelze žádnou interpretací dovodit zvýšenou ochranu práv státu jako vlastníka, reprezentovaného v daňových věcech správcem daně, která by v případě prohlášení konkurzu vedla k jeho zvýhodnění a de facto mu přiznávala privilegované postavení oproti ostatním konkursním věřitelům. (ÚS, náleze ze dne 8.12.2008, sp. zn. Pl. ÚS 48/06)

Velmi složité je uplatňování pohledávek z dělené správy. Pohledávky, které se mohou uplatnit v insolvenčním řízení musí být uplatněny správcem daně v zákonné lhůtě a v odpovídající výši.

V insolvenčním řízení se neuspokojují mimosmluvní sankce. Jedná se zejména o pokuty ve správním řízení. Stát ukládá vysoké pokuty ve správním řízení zejména za porušení předpisů v oblasti životního prostředí. Nedoplatky z uložených sankcí vymáhá pouze výkonem rozhodnutí – exekučně, prostřednictvím správních úřadů. Stát u daňových subjektů porušujících zákony na konci cesty o výnos z těchto pokut v současné právní úpravě nestojí. I když se vybrané prostředky z tohoto výnosu vrací prostřednictvím státní správy a samosprávy zpět v projektech ochrany a rozvoje životního prostředí.

Celní úřady nedostávají informaci o rozhodnutí o úpadku. Informaci dostávají finanční úřady, úřady práce, okresní správa sociálního zabezpečení a další. Informaci týkající se rozhodnutí o úpadku dostane celní úřad pouze, pokud v probíhajícím insolvenčním řízení uplatnil nárok týkající se majetkové podstaty, nebo které mají být uspokojeny z majetkové podstaty, včetně řízení o výkonu rozhodnutí nebo exekuce na majetek dlužníka před rozhodnutím o úpadku.

Výkladovou roztržičnost správců daně jak nakládat s penězi v insolvenčním řízení upravil až daňový řád, který přesně vymezil oprávnění správců daně ve vztahu k insolvenčnímu řízení. Jedná se jakou si novelu insolvenčního zákona daňovým řádem. Daňový řád zamezil insolvenčním správcům v určité části insolvenčního řízení manipulovat s penězi, určenými na daňové povinnosti a s přeplatky daňových povinností. Insolvenční zákon po rozhodnutí o úpadku „zvyhodňuje“ stát jen u daňových pohledávek za majetkovou podstatou tj. u pohledávek vzniklých po rozhodnutí o úpadku a pohledávek jim na roveň postavených.

Rozhodnutí z poplatkových zákonů v rámci dělené správy jsou předávána na celní úřad průběžně a při zápisu nedoplatků do evidence celní správy je bezpodmínečně nutné ověřovat prostřednictvím ISIR, zda není dlužník v insolvenci.

Celní úřad není osvobozen od jistiny (soudního poplatku)²¹⁶, za podání insolvenčního návrhu. Celní úřady nemají dostatek finančních prostředků na úhradu těchto poplatků. Dluhů a dlužníků Celní správě neustále přibývá. Celní úřad zpravidla vzhledem k této situaci vyčkává, až někdo podá insolvenční návrh, aby se mohl

---

²¹⁶ § 4 odst.1 písm. e) zákona č.549/1991 Sb., zákon o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

s pohledávkou přihlásit. Může tak docházet k prodlení v podání insolvenčního návrhu a snižuje se tím výnos, kterým by mohl být uhrazen nedoplatek vůči státu. Bohužel přibývá zejména dluhů, které se v insolvenčním řízení neuspokojují a tedy se do insolvenčního řízení nepřihlašují.

Celní správa prostřednictvím vnitřních aktů řízení a školení zaměstnancům usnadňuje orientovat se v právní problematice a nastavuje procesní postupy v rámci organizace. Na řadu otázek, si můžeme dát pouze teoretickou odpověď. Rozsudky soudů v různých stupních se zatím nezabývali všemi oblastmi insolvenčního řízení. Neznámou je zejména doba po oddlužení.

9.17 Vývoj insolvenčního řízení

Je to stát, kdo umožnil na svém území podnikání, provozování obchodní, výrobní a jiné výdělečné a nevýdělečné činnosti. Je to zase stát, který tuto činnost zákonnými prostředky reguluje a daní. Regulace znamená výchovu subjektů, jejich směřování a vymežování jejich působnosti. Výchovným prostředkem zpravidla bývají i sankce ukládané ve správním řízení.

Výchova subjektů je obecně velmi složitá a dlouhodobá záležitost zvláště v obdobích, kdy lidem obecně chybí morálka. Nepřehledné zákony s řadou výjimek, nejednotné rozhodování správních orgánů a zdouhavé soudní spory. To jsou problémy s vymahatelností práva. Na konci cesty zadluženého daňového subjektu máme insolvenční řízení, které by mělo efektivně a rychle řešit neuhrazené pohledávky. Je to zase stát, který by měl na konci cesty uspokojit zejména své daňové pohledávky a pohledávky, jejichž výnos slouží k financování nákladných projektů zejména v oblasti životního prostředí. Sankce ukládané za porušení životního prostředí by měli být postaveny na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou.

Insolvenční řízení by mělo mít omezující účinek ve vztahu k obchodnímu zákoníku na jednatele, společníky a vlastníky obchodních společností zakládat, řídit, ovládat a vlastnit další obchodní společnosti do doby ukončení insolvenčního řízení a vyřešení likvidace společnosti. Ostatní obchodní společnosti řízené, vlastněné a ovládané osobami, u kterých bylo zahájeno insolvenční řízení, by měly být v ručitelském vztahu k likvidované společnosti. Vylučovací žalobou by museli prokázat u soudu, že nehospodaří s majetkem a aktivy vyvedenými z likvidované společnosti. Prokázání vyvedení majetku by mělo mít trestně právní důsledky v zákazu činnosti možnosti podnikat, řídit a ovládat obchodní společnosti.

Pětiletá lhůta u řešení úpadku oddlužením u fyzických osob se jeví jako zbytečně dlouhá a diskriminující. Dlužník je odkázán žít na hranici chudoby a je většinou závislý na pomoci příbuzných a známých. Vhodným řešením by bylo zkrátit lhůtu na dva roky.

Vzhledem k velkému počtu insolvenčních návrhů, které jsou v řadě případů podávány za účelem zastrašení dlužníka, aby začal plnit po lhůtě splatnosti, bez skutečného úmyslu zahájit insolvenční řízení by bylo vhodné tuto nevhodnou politiku omezit možností podat další nový insolvenční návrh po určitém časovém odstupu.

10. Závěr

Cílem bakalářské práce bylo vysvětlit a ukázat na příkladech u správního úřadu, který nedoplatky vybírá a vymáhá, jak je uplatňován insolvenční zákon, které nedoplatky lze přihlásit do insolvenčního řízení, jak jsou uspokojovány daňové pohledávky v průběhu insolvence a jaké jsou možnosti vymáhat pohledávky neuspokojované v insolvenčním řízení po skončení insolvence.

Insolvenční řízení je mladé, rychle se vyvíjející, svým rozsahem a rozmanitostí velmi zajímavé řízení. Je to řízení o konci, který nemusí znamenat vždy úplný konec, ale i počátek něčeho nového. Insolvenční řízení je řízení, které nastupuje, když subjekt z nějakého důvodu přestane být v chodu, spotřebuje finanční prostředky na provoz podniku a nemůže plnit své závazky. Důvody jsou různé, není odbyt, vstup konkurence na trh, odchod strategického partnera či různé finanční krize. Nemusí se vždy jednat jen o vinu jednotlivce, ale může se jednat o širší skutečnost, kterou nelze předvídat. Subjekt vyčerpá všechny možnosti na své oživení a jeho činnost se zastaví, stane se dlužníkem. Některé subjekty po skončení insolvenčního řízení přestanou existovat, ale insolvenční řízení dává naději se očistit, konsolidovat a pod novým vedením začít znovu. Subjekt začne vykazovat zisk a jsou zachována pracovní místa. Ochrany insolvenčního řízení pak nebude třeba a daňový subjekt bude spravovat své zájmy sám.

V insolvenčním řízení jsou si všechny subjekty rovni. Celní úřad není v řízení nijak zvýhodněn a je v řízení postaven na roveň ostatních věřitelů. Nesplnění povinností má pro celní úřad stejné důsledky jako pro ostatní věřitele.

V bakalářské práci jsem přiblížil problematiku insolvenčního řízení na činnosti celního úřadu, který vybírá a vymáhá nedoplatky. Celní úřad postupuje při správě daní podle nařízení Evropské unie, daňových zákonů, poplatkových zákonů a dalších zákonů, kterými jsou ukládány pokuty a další platební povinnosti. V bakalářské práci jsou uvedeny pohledávky, které lze přihlásit do insolvenčního řízení, a které jsou vyloučené z uspokojení a jaké je postavení pohledávek před a za majetkovou podstatou.

Celní úřad musí důsledně rozlišovat pohledávky a jejich příslušenství, které lze do insolvenčního řízení přihlásit. Důležitá je správnost a včasnost podání přihlášky. Celní úřad spravuje řadu nedoplatků, které se v insolvenčním řízení neuspokojují. Jedná se zejména o mimosmluvní sankce. U příslušenství pohledávek

je pro přihlášení do insolvenčního řízení zcela nezbytné znát daně v hmotněprávním smyslu, ze které příslušenství vzniklo. V případě, že se pohledávka nepřihlašuje do insolvenčního řízení, nepřihlašuje se ani její příslušenství. Zajímavou problematikou je také možnost provedení výkonu rozhodnutí či exekuce a to jak v průběhu insolvenčního řízení tak po jeho skončení. Různorodost spravovaných pohledávek celním úřadem klade vysoké nároky na znalosti dané problematiky.

Insolvenční řízení je dobře fungující odvětví práva, které naplnilo zákonné požadavky. Vzhledem k vývoji společnosti a jejím potřebám se bude muset vyvíjet i insolvenční řízení. Dá se předpokládat, že v dalších obdobích bude postupně docházet ke změnám, které budou reagovat na vývoj společnosti ve vztahu k dluhům, které se v insolvenčním řízení neuspokojují.

11. Resumé

The goal of my Bachelor Thesis is to describe and present on examples of the Administrative Authority that is responsible to collect and enforce claims, how is the Insolvency Act exercised. Also what kind of arrears can be claimed under the insolvency proceedings or not, the position of debts before and past the property assets, how are the tax debt settled throughout the insolvency, what are the possibilities to enforce the debts that have not been settled throughout or after the insolvency proceedings.

All of the involved parties in the insolvency proceedings are even. Customs Office Authorities don't have any preferential treatment within the proceedings and its position is the same as the position of other involved parties. Non-fulfillment of duties of the Customs Office has the same consequences as for the creditor.

The Customs Office Authorities have to recognize claims and its ancillary rights that can be entered into the insolvency proceedings. Important is to file the application properly and in time. Customs Office Authorities administer many debts and claims that are not satisfied in the insolvency proceedings. This involves mainly outside of the contract sanctions. In order to enter the ancillary rights to the claim into the insolvency proceedings, it is quite necessary to know the type of tax that the ancillary rights to the claim came from. In case the claim is not entered into the insolvency proceedings, the ancillary rights to the claim are not entered either. Interesting fact is also the possibility to take the decision or carry out the execution not only throughout the insolvency proceeding but also after the proceeding is finished.

The insolvency proceeding is very well functioning legal process fulfilling all of the legal requirements. The web pages of the Ministry of Justice describe into details the insolvency proceeding and its stages. All needed information can be found here including a link to the insolvency register that is accessible to the wide public. In the insolvency register can be found information regarding ongoing insolvency proceeding as well as blank forms pertaining to the insolvency proceeding.

Considering the development of society, the insolvency proceeding will have to also evolve forward and act upon these changes. In the future one can anticipate changes in response to the society development toward the debt that will not be settled throughout the insolvency proceeding.

12. Použitá literatura

Jolana Maršíková a kol., Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy. Praha: Leges 2011,

RICHTER, T. Insolvenční právo. 1. vyd. Praha: ASPI, Wolters Kluwer, 2008

Kotoučová, J a kol. Zákon o úpadku a způsobech jejího řešení (insolvenční zákon). Komentář. 1. Vydání Praha : C.H.Beck, 2010

Kobík, J., Kohoutková A., Daňový řád s komentářem 1. vydání. Praha: ANAG, 2011.

Baxa, J.; Dráb, O.; Kaniová, L.; Lavický, P.; Schillerová, A.; Šimek, K.; Žiškova, M. Daňový řád. Komentář. I. a II. díl. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011

Marková H., Daňové zákony 2012. Praha: GRADA, 2012

Celní správa ČR GŘC, Služební předpis č. 21/2010, Postup celních úřadů v insolvenčním řízení, vydaný dne 5. 8. 2010.

Celní správa ČR GŘC, Odbor 24, odd. 241, Aplikace insolvenčního zákona ve vztahu k daňovému řádu (metodická pomůcka platná od roku 2012)

13. Zdroje informací

Právní předpisy:

Zákon č. 182/2006 Sb., Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích

Zákon č. 2/1992 Sb., Listina základních práv a svobod

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový zákon

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

Internet, elektronické zdroje:

ASPI: - důvodová zpráva k návrhu Zákona o úpadku a způsobech jeho řešení
(insolvenční zákona)

- komentáře k insolvenčnímu řízení

CODEXIS – Legislativa České republiky

www.justice.cz (web Ministerstva spravedlnosti)

<https://isir.justice.cz/isir/common/index.do> (adresa Insolvenčního rejstříku)

www.mfcr.cz (web Ministerstva financí)

Insolvenční zákon z pohledu věřitele, prezentace z 5.5.2008, Mgr. Lukáš Pachel,
lpach@kos.brn.justice.cz

Dokumenty dostupné online

MSP ČR. Konkurz. <http://insolvenzni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

MSP ČR. Reorganizace. <http://insolvenzni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>, (online, cit. z 16.7.2012)

MSP ČR. Oddlužení. <http://insolvenzni-zakon.justice.cz/obecne-informace/oddluzeni.html>, (online, cit. z 17.7.2012)

MSP ČR. Moratorium. <http://insolvenzni-zakon.justice.cz/obecne-informace/dluznik/moratorium.html> (online, cit. z 20.7.2012)

Seznam konzultantů

Mgr. Hana Menšíková, Generální ředitelství cel, odbor. 30 právní, oddělení 303
Správy příjmů, vymáhání a dražeb, kontrolor

14. Přílohy:

Příloha č. 1 Insolvenční vyhláška

Příloha č. 2 Přihláška pohledávky

Příloha č. 3 Rozhodnutí o zálohách

Příloha č. 4 Potvrzení o nabytí právní moci

Příloha č. 5 Rozhodnutí o vyúčtování

Příloha č. 1 Insolvenční vyhláška

Jednací číslo: KSBR 32 INS 2062/2009-A-2

VYHLÁŠKA

Krajský soud v Brně rozhodl asistentkou soudce Mgr. Alexandrou Čuprovou v insolvenční věci dlužníka: FEREX-ŽSO spol. s r.o., Brno, Masarykova č.o. 31, č.p. 427, PSČ 660 85, IČ: 469 62 883, o insolvenčním návrhu věřitele a) KOVOŠROT GROUP CZ a.s., Děčín, Papírnická 604/3, PSČ 405 02, IČ: 286 74 286 a věřitele b) HORVAN CZ s.r.o., Chrastava, Oldřichov v Hájích 161, PSČ 463 31, IČ: 254 17 380,

t a k t o :

- I. Insolvenční soud oznamuje zahájení insolvenčního řízení ve věci dlužníka: FEREX-ŽSO spol. s r.o., Brno, Masarykova č.o. 31, č.p. 427, PSČ 660 85, IČ: 469 62 883.
- II. Tato vyhláška byla zveřejněna v insolvenčním rejstříku dne 16.04.2009 08:07 hodin; tímto okamžikem nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení.

P o u ě n í : Proti této vyhlášce **n e n í** odvolání přípustné.

Krajský soud v Brně
dne 16.4.2009

Mgr. Alexandra Čuprová
asistentka soudce

Příloha č. 2 Přihláška pohledávky

PŘIHLÁŠKA POHLEDÁVKY

Soud:	Krajský soud v Brně	Sp. zn.:	KSDBR 32 INS 2062/2009
-------	---------------------	----------	------------------------

DLUŽNÍK

01 Typ: Fyzická osoba Státní příslušnost:

Osobní údaje	Příjmení:		Jméno:	
	Titul za jm.:		Titul před jm.:	
	Dot. narození ¹ :		Rodné číslo:	
Údaj o podnik. ² :	IČ:		Jiné registr. č.:	
Trvalé bydliště	Obec:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

02 Typ: Právníká osoba Právní řád založení:

Právníká osoba	Název/obch. firma:	PEREX-ZOS spol. s r.o.		
	IČ:	46962883	Jiné registr. č.:	
Sídlo	Obec:	Brno	PSČ:	60203
	Ulice:	Masarykova	Č. p.:	31427
	Stát:	Česká republika		

VĚŘITEL

03 Typ: Fyzická osoba Státní příslušnost:

Osobní údaje	Příjmení:		Jméno:	
	Titul za jm.:		Titul před jm.:	
	Dot. narození ¹ :		Rodné číslo:	
Údaj o podnik. ² :	IČ:		Jiné registr. č.:	
Trvalé bydliště	Obec:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

04 Typ: Právníká osoba Právní řád založení:

Právníká osoba	Název/obch. firma:	Celní úřad Liberec		
	IČ:	712 4011	Jiné registr. č.:	
Sídlo	Obec:	Liberec	PSČ:	46003
	Ulice:	České mláčeze	Č. p.:	122
	Stát:	Česká Republika		

05 Korespondenční adresa^{3v}

Korespondenční adresa	Obec:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

Elektronická adresa: Akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb

¹ vyplní se pouze u zahraničních osob
² datum narození se vyplní pokud usměr. přísl. v
³ vyplní se pouze u dlužníka podnikatele
^v vyplí se pokud se již od sídla či trvalého bydli.

Soud KS Brno
 Datum: 23.07.2009 09:05
 Počet stran/příloh: 8/1
 Počet stejnopisů: 2

KRAJSKÝ SOUD V BRNĚ
 POUKÁZÁNÍ
 DOŠLO osobně - předat. v 9:05 hod.
 23. 07. 2009
 křídlo: *pr* příloh: *pr*
 křídlo: *pr*

Pohledávka č.	1	Typ pohledávky:	Nezajištěná						
Výše jistiny (Kč):	47 900,00								
06 Důvod vzniku:	Rozhodnutím Krajského úřadu Libereckého kraje č.j.:KULK 57673/2008 ze dne 30.9.2008 byl stanoven poplatek za znečišťování ovzduší pro rok 2008 dle zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší ve výši 47900,-Kč								
07 Další okolnosti:	Dne 10.2.2009 byla provedena částečná úhrada ve výši 11900Kč								
08 Vykonatelnost:	☒	pro částku: 36 000,00	dle: KULK 57673/2008						
09 PŘÍSLUŠENSTVÍ:	Druh: _____								
	Výše (Kč): _____								
	Způsob výpočtu: _____								
Celková výše pohledávky:	36 000,00								
10 VLASTNOSTI POHLEDÁVKY:									
Podřízená:	☐ Ano	☒ Ne	Způsob podřízení: _____						
Peněžítá:	☒ Ano	☐ Ne	Výčíslení nepeněžité pohledávky: _____						
Podmíněná:	☐ Ano	☒ Ne	Popis podmínky: _____						
Splatná:	☒ Ano	☐ Ne							
			<table border="1"> <thead> <tr> <th>Splatná od</th> <th>V částce (Kč)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>30.12.2008</td> <td>36 000,00</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Splatná od	V částce (Kč)	30.12.2008	36 000,00		
Splatná od	V částce (Kč)								
30.12.2008	36 000,00								
Pohledávka:	☒ v Kč	☐ v cizí měně	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Popis způsobu přepočtu</th> <th>Měna/ kurs</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Popis způsobu přepočtu	Měna/ kurs				
Popis způsobu přepočtu	Měna/ kurs								
11 Další okolnosti:									
Dne 7.11.2008 bylo Celnímu úřadu Liberec doručeno rozhodnutí č.j.:KULK 57673/2008 ze dne 30.9.2008 k vybírání a vymáhání poplatku za znečišťování ovzduší v celkové výši 47900Kč (povoleno ve 3 splátkách a jednom doplatku). Vzhledem k tomu, že dlužník nedoplatek neuhradil, byly mu doručeny výzvy k zaplacení splatného nedoplatku v náhradní lhůtě č.j.: V73/106300080007508, V73/106300080007507, V73/106300080007506 a V73/106300090000189. Po částečné úhradě ve výši 11900Kč zbývá k úhradě ke dni přihlášení pohledávky 36 000,00Kč.									

Příhláška pohledávky – vložená strana č. 1

47 Celková výše přihlášených pohledávek (Kč):

826 000,00

48 Celková výše zajištěných pohledávek (Kč):

,00

49 Celková výše nezajištěných pohledávek (Kč):

826 000,00

50 Počet pohledávek:

5

51 Počet vložených stran:

5

Věřitel prohlašuje, že údaje v přihlášce jsou pravdivé.

SEZNAM PŘÍLOH:

Povinné přílohy:

1. Je-li věřitel právnická osoba - výpis z obchodního rejstříku nebo obdobného registru.
2. Kopie smluv, soudních nebo jiných rozhodnutí a dalších listin dokládajících údaje uvedené v přihlášce pohledávky.
3. Je-li věřitel zastoupen na základě plné moci – plná moc.

52 Seznam příloh:

Ověřené kopie: Rozhodnutí č.j.: KULK 57673/2008 ze dne 30.9.2008, Rozhodnutí č.j.: ČIŽP/51/IPP/SR01/0810288.003/08/LKM ze dne 15.9.2008, Rozhodnutí č.j.: 541/74/08/812 ze dne 18.12.2008, Rozhodnutí č.j.: ČIŽP/51/OOV/SR01/0630288.003/08/LIB, ze dne 24.11.2008, Příkaz č.j.: 12791/14/08 ze dne 16.10.2008, Rozhodnutí č.j.: ČIŽP/51/IPP/SR01/0816463.003/09/LKM ze dne 13.2.2009, Výzva k zaplacení splatného nedoplatku č.j.: V73/106300080007508, V73/106300080007507, V73/106300080007506, V73/106300090000189, V73/106300090000165, V73/106300090000886, V73/106300090000887 a V73/1063000900001854.

53

V Liberci

dne 22.7.2009

Podpisem stvrzuje

Věřitel Jiná osoba

54

Jméno	Oldřich	Příjmení:	Hrubý
-------	---------	-----------	-------

55 Jiná osoba – fyzická osoba	Příjmení:		Jméno:	
	Titul za jm.:		Titul před jm.:	
	Bydliště:		PSC:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

56 Jiná osoba – právnická osoba	Název/obch.firma:		Jiné registr. č.:	
	IČ.:		PSC:	
	Obec:		Č. p.:	
	Ulice:			
	Stát:			

Podpis:

<p>plk. Oldřich Hrubý ředitel Celního úřadu Liberec</p>

V případě nedostatku místa použijte volný papír, který označte číslem pole a vložte jej k přihlášce jako přílohu.

Příloha č. 3 Rozhodnutí o zálohách

Liberec
Tř. 1. máje 858/26, 460 01 Liberec
tel.: 485340808, fax: 485106186
IČ: 41 69 32 05, e-mail: brozovaivana@ib.cizp.cz, www.cizp.cz

České dřevařské závody Praha a.s.
K rukám statutárního zástupce
Poupětova 3
170 04 Praha 7

Váš dopis značka / ze dne:

Naše značka:
51/OOV/085739.001/10/LIB

Vyřizuje / linka:
Ivana Brožová/485340808

Liberec, dne:
08.12.2010

Rozhodnutí

Česká inspekce životního prostředí, jako příslušný orgán podle § 104 odst. 1 a ust. § 112 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen "vodní zákon"), v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen "správní řád")

výměrem stanoví znečišťovateli

název : České dřevařské závody Praha a.s.
sídlo : Poupětova 3, 170 04 Praha 7
IČ : 00014010
DIČ : CZ00014010

podle ustanovení § 93 odst. 2 vodního zákona zálohu na poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových ze zdroje znečišťování závod Čemousy pro rok 2011 v celkové výši 117 315 Kč.

Zálohu na poplatky je znečišťovatel povinen podle ust. § 93 odst. 2 a 3 vodního zákona uhradit ve čtvrtletních částkách v 1 - 3 čtvrtletí ve výši 29 329 Kč a ve 4 čtvrtletí ve výši 29 328 Kč vždy do 25. dne posledního měsíce kalendářního čtvrtletí, za které byla záloha vyměřena, na účet Celního úřadu Praha D 8, Pražská 180, Praha - Zdíby, č. ú. 009793-0007726111/0710, KS 1148 při bezhotovostní platbě, 1149 při platbě složenkou, VS 00014010.

Při neuhrazení platby ve stanovených termínech nebo ve stanovené výši je znečišťovatel povinen dle ust. § 103 odst. 1 vodního zákona za každý den prodlení zaplatit penále ve výši 1 promile z dlužné částky.

Odvolaání proti rozhodnutí o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových nemá dle ust. § 98 vodního zákona odkladný účinek.

Odůvodnění

Předložením poplatkového hlášení znečišťovatelem České dřevařské závody Praha a.s. bylo zahájeno správní řízení ve smyslu ust. § 44 správního řádu o stanovení výše zálohy na poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových pro rok 2011 podle ust. § 93 odst. 2 a 3 vodního zákona ze zdroje znečišťování závod Čemousy.

Příloha č. 4 Potvrzení o nabytí právní moci

ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Oblastní inspektorát Praha
Oddělení ochrany lesa
Wolkerova 40/11, 160 00 Praha 6
tel.: 233066111, fax: 233066103
el. podatelna: podatelna@cizp.cz
e-mail: oi@ph.cizp.cz, www.cizp.cz
IČ: 41 69 32 05

dle rozdělovníku

Spisová značka 1104597	Číslo jednací ČIŽP/41/OOL/SR01/1104597.005/11/PJO	Vytřuje / linka / email Ing. Josef Mieg / 6500 / miegl@ph.cizp.cz	Místo a datum V Praze dne 8.9.2011
----------------------------------	---	---	--

Věc: **Doložka právní moci**

Rozhodnutí ze dne 5. 9. 2011, vedeno pod č.j. ČIŽP/41/OOL/SR01/1104597.003/11/PJO, nabylo právní moci dne 8. 9. 2011.

Rozhodnutí bylo uloženo subjektu: **Romana Brejšová**, IČ: 71418237, sídlem Na Magistrále 740, 280 02 Kolín II.

Ing. Josef Mieg
vedoucí oddělení ochrany lesa
ČIŽP OI Praha

„otisk úředního razítka“

Rozdělovník:

1. Celní úřad Praha D8, Pražská 180, 250 66 Zdiby
2. OŽP MěÚ Kutná Hora, Havlíčkovo nám. 552, 284 01 Kutná Hora
3. Ř-ČIŽP, oddělení pokut, Na Břehu 267, 190 00 Praha 9
4. Ř-ČIŽP, OOL, Na Břehu 267, 190 00 Praha 9

Příloha č. 5 Rozhodnutí o vyúčtování

Krajský úřad Libereckého kraje

Odbor životního prostředí a zemědělství

0137 / S10 / OS0BNE -

Rozhodnutí nabylo právní moci dne:

10. 10. 2009

Datum vyznačení:

10. 10. 2009

Podpis:

FEREX-ŽSO spol. s r.o.

Masarykova 31/427

660 85 Brno

CELNÍ ÚŘAD LIBEREC	
Č. j.: D	14430 / 2009 -106300-
Došlo:	21. 10. 2009
Vyřizuje:	
Přílohy:	

Č. j. KULK 20052/2009

Vyřizuje : ing. Kulhánek

Tel.:485 226 387

V Liberci 18. září 2009

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství jako místně i věcně příslušný orgán státní správy podle § 48 odst.1 písm. a) a § 19 odst. 4 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon), na základě oznámení provozovatele **FEREX-ŽSO spol. s r.o.**, (účastník řízení dle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „správní řád“), ze dne 30.3.2009 o výpočtu poplatku za znečišťování ovzduší ve smyslu ustanovení § 19 odst. 10 zákona rozhodl takto:

V ý r o k

1. Podle § 19 odst. 11 zákona se provozovateli **FEREX-ŽSO spol. s r.o., IČ 46962883, se sídlem v Brně**, stanovuje záloha poplatku na rok 2009, vyměřená dle skutečností roku 2008 ve výši:

65 600,- Kč (slovy: šedesátpěttisícšestset)

2. Vyúčtování zálohy roku 2008: **nedoplatek 12 700,- Kč**

(Záloha na rok 2008: 52 900,- Kč, skutečnost roku 2008: 65 600,- Kč).

Zálohu roku 2009 a vyúčtování roku 2008 uhrad'te společně jako celkovou platbu roku 2009 ve výši

78 300,- Kč (sedmdesátosmtisíc'třista)

za znečišťování ovzduší zdrojem:

Slévárna FEREX-ŽSO spol. s r.o., Na Františku 346, Liberec

Poplatek uhrad'te na účet Celního úřadu v Liberci vedený u ČNB č. ú. 8707- 27727461/0710, variabilní symbol: **46962883**, specifický symbol: **200529**, a to v následujících termínech splatnosti:

1. splátka:	19 600,-Kč	termín splatnosti:	31. 3. 2009
2. splátka:	19 600,-Kč	termín splatnosti:	30. 6. 2009
3. splátka:	19 600,-Kč	termín splatnosti:	30. 9. 2009
Doplatek	19 500,-Kč	termín splatnosti:	31. 12. 2009

Výše a termíny splátek a doplatku jsou dány § 19 odst. 12 zákona. Rozdíl mezi již zaplacenou platbou a předepsanou vyrovnajte v následující platbě.

Krajský úřad Libereckého kraje

U Jezu 642/2a • 461 80 Liberec 2 • tel.: +420 485 226 387 • fax: +420 485 226 654
e-mail: josef.kulhanek@kraj-lbc.cz • www.kraj-lbc.cz • IČ: 70891508

Odůvodnění

Dne 30. 3. 2009 podal provozovatel FEREX-ŽSO spol. s r.o. na Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, oznámení o výpočtu poplatku za zdroje znečišťování ovzduší na rok 2009 na základě skutečností roku 2008.

Údaje uvedené v oznámení byly prověřeny postupem dle § 19 odst. 8 zákona a dle přílohy č. 1 zákona. Vzhledem k tomu, že uhrazená záloha v roce 2008 byla o 12 700,- Kč nižší než skutečnost roku 2008, upravuje se o tuto částku platba roku 2009. Výpočet poplatku byl proveden v souladu s metodikou.

Na základě uvedených skutečností proto Krajský úřad Libereckého kraje rozhodl tak, jak je shora uvedeno.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podat odvolání podle ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu, ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení k Ministerstvu životního prostředí ČR, podáním učiněným u Krajského úřadu Libereckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství.

Odvolání musí obsahovat údaje o tom, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Odvolání proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné.

Odvolání se podává v počtu 3 ks stejnopisů. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je na jeho náklady Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství.

Podané odvolání má v souladu s ustanovením § 85 odst. správního řádu odkladný účinek.

Ing. Jaroslava Janečková
vedoucí odboru životního prostředí
a zemědělství

Příloha
Výpočet poplatku

Doručí se po nabytí právní moci
Celní úřad Liberec, České mládeže 1122, 460 03 Liberec 03